

De framing van Poolse arbeidsmigranten

Een kwantitatief onderzoek naar hoe Poolse arbeidsmigranten door De Volkskrant en De Telegraaf worden geframed in hun dagbladen.

Bron: www.foksuk.nl

Fleur van Eeuwijk | 1733857
School voor Journalistiek | 13 juni 2022
Begeleider: Bart Alberink
Beoordelaars: Yael de Haan en Han van de Wiel

Samenvatting

In dit verkennende onderzoek wordt onderzocht hoe journalisten van De Volkskrant en De Telegraaf Poolse arbeidsmigranten neerzetten in hun berichtgeving. Dit wordt gedaan aan de hand van de volgende onderzoeksvraag: Hoe worden in de afgelopen vijf jaar (2017-2021) Poolse arbeidsmigranten geframed in De Telegraaf en De Volkskrant?

Om deze onderzoeksvraag te kunnen beantwoorden is er gekozen voor een kwantitatief onderzoek. Hierbij wordt als eerst de definitie framing - met bijbehorende achtergrondinformatie - nader toegelicht. Vervolgens is er gekeken naar de mediaframes die worden gebruikt in de krantenartikelen om de laatste twee deelvragen te beantwoorden. Om een representatief beeld te kunnen vormen is er gekeken naar krantenartikelen van De Telegraaf en De Volkskrant van de afgelopen vijf jaar (2017-2021). Hieruit zijn vijftien artikelen per medium geselecteerd via Nexis Uni.

Uit dit onderzoek blijkt dat De Telegraaf, als populaire krant, meer dan De Volkskrant schrijft over wie er verantwoordelijk zijn voor de problemen rondom uitbuiting van de Poolse arbeidsmigranten waardoor omwonenden overlast ervaren. Bij deze twee invalshoeken komen het verantwoordelijkheidsframe en het conflictframe voornamelijk voor. Bij De Volkskrant, als kwaliteitskrant, ligt dit iets genuanceerder. Zij delen hun nieuws aan de hand van persoonlijke voorbeelden en geven vervolgens aan hoe het probleem verholpen zou kunnen worden. Het human interestframe en het verantwoordelijkheidsframe spelen hierin een grote rol.

Inhoudsopgave

Samenvatting	1
1. Inleiding	3
1.2 Onderzoeksvragen	4
2. Literatuuranalyse	5
2.1 Opkomende massamedia	5
2.2 Agendasetting	5
2.3 Gatekeeping	6
2.4 Definities van framing	6
2.5 Mediaframes en publieksframes.....	7
2.6 De vijf mediaframes	7
2.7 Effecten van framing	8
3. Methodologie	9
3.1 Dataverzameling	9
3.2 De keuze van mediamerken.....	9
3.3 Verdere dataverzameling	9
3.4 Data-analyse	10
3.5 Onderzoeksverloop	11
3.6 Validiteit en betrouwbaarheid.....	11
4. Resultaten	13
5. Conclusie	17
6. Discussie	18
7. Literatuurlijst	19
8. Bijlagen	22
8.1 Selectie artikelen	22
8.2 Overzicht Word-document De Telegraaf.....	23
8.3 Overzicht Word-document De Volkskrant.....	24
8.4 Samenvatting artikelen De Telegraaf.....	25
8.5 Samenvatting artikelen De Volkskrant.....	33
8.6 Conclusie mediaframes	42
8.7 Originele vragenlijst Semetko en Valkenburg	43

1. Inleiding

Groepen Polen in woonwijk zorgen voor overlast en houden huizen bezet, zo luidde de kop van de Gelderlander in een nieuwsbericht uit januari 2018. In dit verhaal wordt er door de gemeente en omwonenden benadrukt dat zij veel last hebben van de arbeidsmigranten. Dit uit zich in geluidsoverlast, parkeerplekken die zijn ingenomen, afval rondom het huis en dat veel koopwoningen niet beschikbaar zijn voor reguliere Tielenaren. Deze overlast is ontstaan door de migratiestroom binnen de Europese Unie (EU).

De migratiestroom is op gang gekomen door de uitbreiding van de EU in 2004. In de eerste drie jaren waren er nog verschillende restricties op het werken op de Nederlandse arbeidsmarkt. Na die tijd stelde Nederland de arbeidsmarkt open. Voor Poolse arbeidsmigranten was het niet meer noodzakelijk om een tewerkstellingsvergunning (twv) te hebben. Deze hadden zij eerst nodig om in een bepaald land te mogen werken. Het werd aantrekkelijker voor Polen om naar Nederland te komen en hier te gaan werken. Hier zouden ze namelijk meer gaan verdienen en onder goede omstandigheden kunnen werken (Gijsberts, M., Andriessen, I., Nicolaas H. & Huijnk, W, 2018).

Vanaf die tijd klinken er verschillende geluiden over Poolse arbeidsmigranten. In het publieke debat gaat dit voornamelijk over de negatieve keerzijde van de arbeidsmigratie. Verdringing, oneerlijke concurrentie en overlast zijn begrippen die je vaak voorbij ziet komen. Dit beeld wordt in de media vooral bepaald door de jonge Poolse seizoenarbeiders die in Polenhotels wonen en hard werken om geld mee naar huis te nemen. Zij zouden banen innemen van Nederlanders en zorgen voor veel overlast (Gijsberts, M., Andriessen, I., Nicolaas H. & Huijnk, W, 2018).

De keerzijde is er ook. Poolse arbeidsmigranten werken namelijk voor een baas, wonen steeds vaker in 'normale' huizen en proberen een toekomst op te bouwen (Gijsberts, M., Andriessen, I., Nicolaas H. & Huijnk, W, 2018). Door het negatieve beeld wat men over Poolse arbeidsmigranten heeft, staan de Polen met hun rug tegen de muur. Dit blijkt uit een artikel van Omroep Gelderland uit mei 2021: *Arbeidsmigranten zijn keihard nodig, maar we behandelen ze slecht*. In dit artikel wordt het beeld van een Poolse arbeidsmigrant geschetst die in Nederland kwam werken. Zijn woonsituatie was erg slecht maar zodra je ontslag zou nemen, had je ook geen onderdak meer. Daarom blijven veel arbeidsmigranten onder slechte omstandigheden hier werken.

Als beginnend journalist vind ik dat de journalistiek belangrijk is voor de democratische samenleving waarin wij ons bevinden. Journalisten delen waarheidsgetrouw, onafhankelijk, fair en met een open vizier nieuws. Toch kan daar nog weleens iets misgaan aangezien zij een hoop informatie te selecteren hebben die vervolgens wordt gedeeld aan het publieke debat. Zij vormen vervolgens een mening aan de hand van de informatie die zij voorgeschoteld krijgen. Journalisten krijgen te maken met framing, dit is iets waar al vaak over is geschreven. Zo deed bijvoorbeeld Irena Dzambo (2011) in haar masterscriptie onderzoek naar de berichtgeving over Poolse migranten in Nederlandse dagbladen in de periode van 2000 tot 2010. Dit deed ze aan de hand van negatieve en positieve woorden. Haar conclusie was dat Poolse arbeidsmigranten overwegend negatief geframed worden.

Met dit verkennende onderzoek wil ik een beeld schetsen van hoe journalisten van De Volkskrant en De Telegraaf Poolse arbeidsmigranten framen in hun berichtgeving. Door middel van dit onderzoek wordt er een bijdrage geleverd aan de manier waarop we zouden moeten kijken naar framing en dit niet zomaar voor lief moeten nemen.

1.2 Onderzoeksvragen

Door Poolse arbeidsmigranten op een bepaalde manier te framen, kijkt men ook op die manier op hen neer. Daarom staat de volgende onderzoeksvraag centraal in dit onderzoek: Hoe worden in de afgelopen vijf jaar (2017-2021) Poolse arbeidsmigranten geframed in De Telegraaf en De Volkskrant?

Om de centrale onderzoeksvraag te beantwoorden zijn onderstaande deelvragen opgesteld. Door middel van een literatuuranalyse en een kwantitatief onderzoek (Koetsenruijter, W. & Van Hout, T., 2018), zal deze hoofdvraag beantwoord kunnen worden. De deelvragen luiden als volgt:

1. Wat verstaan we onder het concept framing?
2. Hoe framet De Volkskrant Poolse arbeidsmigranten?
3. Hoe framet De Telegraaf Poolse arbeidsmigranten?

De eerste deelvraag zal aan de hand van een literatuuranalyse worden beantwoord. De andere twee deelvragen zullen aan de hand van een kwantitatief onderzoek worden onderzocht.

2. Literatuuranalyse

Door middel van een literatuuranalyse wordt er in dit hoofdstuk antwoord gegeven op de eerste deelvraag: wat verstaan we onder het concept framing? Aan de hand van achtergrondinformatie wordt duidelijk wat we onder het concept framing verstaan en welke manier van framing er wordt gekozen om dit kwantitatieve onderzoek uit te voeren.

2.1 Opkomende massamedia

Aan het einde van de negentiende eeuw ontwikkelde de manier waarop de media het publiek kon bereiken als een stroomvaart. Er ontstond een omwenteling in de informatiewereld, ook wel de digitale revolutie genoemd (De Boer & Brennecke, 2014, p.16-17). Voorheen kon men enkel via de traditionele kranten hun boodschappen overbrengen. Dit veranderde naar een wereld waarin de media zich ook kon uiten via de televisie, radio en al snel daarna het internet (De Boer & Brennecke, 2014, p.16-17; Mediamonitor, 2001 & RMO, 2003).

Dat het bereik van de media is gestegen, heeft te maken met de massacommunicatiemiddelen die zijn ontstaan. Hierbij kun je denken aan media-apparatuur en abonnementen. Vanaf dit moment werd direct gezien dat de massamedia een grote invloed zou kunnen uitoefenen. Daarom zijn (sociale) wetenschappers gaan nadenken over wat de invloed van de media op het publiek is. Uit hun eerste onderzoeken kwam allemaal naar voren dat de media veel macht hebben. In die tijd valt alle theorie onder de naam *'almacht van de media'* (De Boer & Brennecke, 2014, p.16-39).

De almacht van de media heeft ervoor gezorgd dat er, door de wetenschap, vervolgens drie theorieën zijn ontwikkeld over media-invloed. Bij de eerste theorie wordt uitgegaan van de almacht van de media. Hierin wordt de invloed van de media, die zij uitoefenen op het publiek, onderzocht (Klapper, 1960; Noelle-Neumann, 1973 en De Boer & Brennecke, 2014, p.41-42). De tweede theorie richt zich juist op hoe het publiek de media gebruikt als zij een beeld willen vormen van een gebeurtenis. Daarin bepalen zij zelf in welke mate de media effect op hen hebben (De Boer & Brennecke, 2014, p.41-42). De laatste theorie – ook wel *audience cum content* genoemd – onderzoekt het verband tussen de invloed van de media op het publiek en op welke manier het publiek de media gebruikt. Het begrip agendasetting is bij deze theorie het uitgangspunt (De Boer & Brennecke, 2014, p.41-42).

2.2 Agendasetting

Het begrip agendasetting wordt door de media sinds het begin van de jaren 1970 veelvuldig gebruikt. Walter Lippmanns (1922) schreef als eerste in zijn boek *'Public Opinion'* over het begrip agendasetting wat we later zo zouden gaan noemen. Enkele jaren later formuleerde Bernard Cohen een uitspraak die daarna veel is gebruikt: *"The press (...) may not be successful much of the time in telling people what to think, but it is in stunningly successful in telling people what to think about"* (Cohen, 1963, p.13 & De Boer & Brennecke, 2014, p.181). Cohen bedoelt hiermee dat de pers er niet altijd in slaagt om mensen te vertellen wát ze moeten denken, maar het ze wel vaak lukt om mensen te vertellen waarover ze moeten denken (De Boer & Brennecke, 2014, p.181). Pas later wordt de term agendasettingtheorie geformaliseerd door McCombs en Shaw (1994).

Met de agendasettingtheorie wordt de gedachte van Cohen overgenomen. De media hebben dus geen invloed op wat de mensen denken, maar wel waarover. Over deze onderwerpen vormt het publiek vervolgens een opinie (Cohen, B., 1963 & De Boer & Brennecke, 2014, p.181). Volgens Maxwell McCombs (1994) delen de media informatie die het meest relevant is, de belangrijkste problemen portretteert en de geest van de mensen weerspiegelt. Een psychologische verklaring

hierachter is dat mensen, als sociale wezens, zich graag op hun omgeving oriënteren (McCombs, 1994; De Boer & Brennecke, 2014, p.181).

Om de agendasettingtheorie verder uit te breiden hebben McCombs en Valenzuela twee niveaus ontwikkeld. Onderzoekers gebruiken meestal het eerste niveau omdat zij de doelstelling en het mediagebruik willen bestuderen. Hierbij wordt er gekeken wat voor invloed de media op de mensen hebben. De media gebruiken altijd het tweede niveau. Hierbij kijken ze naar hoe mensen zouden moeten nadenken over bepaalde onderwerpen. Aan de hand daarvan kunnen de media een bericht maken dat veel belangstelling zal wekken en aandacht zal trekken. Dit wordt ook wel het 'viraal' gaan van een onderwerp genoemd (McCombs, M., Valenzuela, S., 2007; De Boer & Brennecke, 2014, p.182-183).

2.3 Gatekeeping

In de theorie van de agendasetting valt het begrip gatekeeping. Kurt Lewin introduceerde voor het eerst de gatekeepingtheorie in 1947. Dit houdt in dat nieuwsberichten zowel de agenda als de mening van de burgers beïnvloeden (Lippmann, 1922; McCombs & Shaw, 1972). Volgens Lewin is de persoon die de beslissing neemt de 'gatekeeper', ook wel poortwachter genoemd. Journalisten kunnen als poortwachters bepalen welke berichten het nieuws zullen bereiken (Lewin, 1974; White, 1950). Deze rol werd voorheen vervuld door de traditionele massamedia-kanalen. Door de opkomst van de digitale media zijn het de journalisten die dit nu doen (De Boer & Brennecke, 2014). Dankzij technologische ontwikkelingen kunnen journalisten de nieuwsselectie van het publiek goedkoop en snel in kaart brengen (Lee, A.M., Lewis, S.C. & Powers, M, 2014). Dit zorgt er dus voor dat journalisten het nieuws veel beter kunnen afstemmen op het publiek.

2.4 Definities van framing

Agendasetting houdt dus in dat de media bepalen waarover wij denken. Gatekeeping helpt hierbij omdat journalisten als poortwachters weten welk nieuws zij het beste met het publiek kunnen delen om zo de mening van de burgers te beïnvloeden. Het concept framing speelt hier ook een rol in. "Framing is gebaseerd op de veronderstelling dat de wijze waarop een onderwerp in de media behandeld wordt, invloed heeft op de manier waarop het door het publiek wordt geïnterpreteerd." (De Boer & Brennecke, 2014, p.206). De definitie van framing kent meerdere definities. Daarom worden hieronder verschillende definities binnen de wetenschap uitgelegd.

Voor dit onderzoek zijn de drie bekendste wetenschappers – binnen de theorie van framing – met hun definities uitgekozen. Zij vormen samen een algemeen globaal beeld van het concept framing. Te beginnen bij Goffman (1974) die als één van de eerste met deze definitie kwam: "Definitions of the situation [that] are built up in accordance with the principles of organization which govern events—at least social ones—and our subjective involvement in them", Goffman (1974). Volgens hem kun je frames als interpretatieschema's zien waarmee je gebeurtenissen kunt organiseren, classificeren en begrijpen. Goffman stelt namelijk dat mensen het lastig vinden om de wereld te begrijpen en nieuwe gebeurtenissen te interpreteren. Daarom is een interpretatieschema noodzakelijk (Goffman, 1974).

De tweede definitie van frames die Gitlin (1980) heeft opgesteld, sluit hierbij aan. Wel richt hij zich op de journalisten zelf. Zij worden namelijk geconfronteerd met veel informatie. Door frames toe te passen kunnen ze de informatie organiseren en classificeren en zo de informatie kort en bondig aan het publiek overbrengen (Gitlin, 1980). Hierdoor zijn journalisten wel afhankelijk van hun eigen interpretaties en zien wij vervolgens die interpretaties in het nieuws.

De laatste definitie komt van Entman (1993). In zijn definitie is hij het enigszins eens met de voorgaande definities: "To frame is to select some aspects of perceived reality and make them more salient in a communicating text, in such a way as to promote a particular problem definition, causal interpretation, moral evaluation, and/or treatment recommendation for the item described"

(Entman, 1993 p. 52). Volgens hem kunnen journalisten enkel bepaalde delen van de waargenomen realiteit selecteren. Als zij hierover vervolgens verslaggeving doen, leggen zij hier extra nadruk op. Hierdoor kunnen journalisten verschillende berichtgeving over eenzelfde onderwerp hebben. Er zijn namelijk veel aspecten waar ze zich op kunnen focussen. Dit zorgt ervoor dat de beeldvorming van het publiek over eenzelfde onderwerp ook kan verschillen (Dzambo, 2011).

Dit onderzoek zal gaan over tekstuele frames: frames die gelokaliseerd zijn in dagbladteksten. De definitie van framing die in dit onderzoek zal worden gehanteerd, gaat over dat journalisten de macht hebben over welke informatie zij wel of niet met het publiek delen. Maar het gaat ook over de manier waarop die informatie vervolgens wordt neergezet. Er kan daarin sprake zijn van negatieve of juist positieve berichtgeving over een onderwerp. De verschillende soorten frames, die hieronder worden toegelicht, kunnen de beeldvorming van het publiek veranderen.

2.5 Mediaframes en publieksframes

Journalisten maken de keuze over de manier waarop een onderwerp in de media wordt gebracht. Deze keuze kan worden beïnvloed door interne- en externe factoren. Dit wordt ook wel framebuilding genoemd, hierbij wordt er gekeken vanuit het perspectief van de journalist. Iedere journalist heeft andere waarden en normen maar ook de agenda van journalisten en het routinematig handelen kan verschillend zijn (Peiser, 2000; De Boer & Brennecke, 2014, p.207). Dit laatste heeft ook te maken met het verschil in dagbladen. Elk dagblad heeft namelijk zijn of haar eigen richtlijnen voor de manier waarop zij nieuws verzamelen, selecteren en publiceren (Van Leeuwen, 2020). Daarbij hebben externe factoren zoals voorlichters, politiek en belangengroeperingen ook invloed (Huckings, 1999; De Boer & Brennecke, 2014, p.207). Door deze externe factoren wordt er vervolgens een mediaframe gebruikt die bepaalt vanuit welk perspectief het publiek het onderwerp zal gaan bekijken, beoordelen en begrijpen (De Boer & Brennecke, 2014, p.207).

Als de perceptie van de werkelijkheid het publiek beïnvloedt, spreken we van framesetting. Hierin wordt gekeken vanuit het perspectief van het publiek (Scheufele, 1999; De Boer & Brennecke, 2014, p.207). De mediaframes die bij de framebuilding zijn ontstaan, geven een bepaald beeld af voor de publieksframes. Het publiek baseert namelijk hun perspectief op de mediaframes (De Vreese, 2003; De Boer & Brennecke, 2014, p.207).

2.6 De vijf mediaframes

Zoals hierboven is uitgelegd, hebben mediaframes impact op de beeldvorming over bepaalde onderwerpen van het publiek. Daarom wordt er in dit onderzoek gekeken naar de mediaframes. Hieronder zullen vijf mediaframes nader worden toegelicht die zijn ontwikkeld door Semetko en Valkenburg (2000), zij hebben onderzoek gedaan naar de berichtgeving van de media. Dit is een uitbreiding van de literatuur die hierover al bestaat, mede dankzij Neuman et al. (1992). In zijn onderzoek werden vijf generieke frames opgemerkt. Deze frames werden vervolgens door Semetko en Valkenburg (2000) verder uitgewerkt tot de volgende frames:

1. Het conflictframe:

- Dit frame benadrukt conflicten tussen individuen, verschillende partijen, groepen of landen. Ze gebruiken dit als middel om de belangstelling van het publiek te wekken (Semetko en Valkenburg, 2000).

2. Het human interestframe:

- Bij het human interestframe wordt een menselijk gezicht of een emotionele invalshoek de kern van het vraagstuk of het probleem. Dit frame verwijst naar een poging om het nieuws te dramatiseren of te emotionaliseren. Om zo de belangstelling van het publiek te wekken en vast te houden. (Semetko en Valkenburg, 2000).

3. Het economische gevolgenframe:

- Dit frame meldt een gebeurtenis of een probleem dat economische gevolgen zal hebben voor een individu, groep, instelling, regio of land. De brede impact is hierbij belangrijk (Semetko en Valkenburg, 2000).

4. Het moraliteitsframe:

- Bij het moraliteitsframe wordt een gebeurtenis of probleem in de context van religieuze principes of morele voorschriften geplaatst (Semetko en Valkenburg, 2000).

5. Het verantwoordelijkheidsframe:

- Tot slot veronderstelt dit frame dat de verantwoordelijkheid voor het veroorzaken of oplossen van een probleem, bij een partij, individu, groep of overheid ligt Semetko en Valkenburg, 2000; Van Leeuwen, 2020).

Semetko en Valkenburg (2000) hebben bij deze vijf frames een vragenlijst ontwikkeld waarin twintig gesloten vragen staan. Zodra er, per frame, op één van deze vragen 'ja' kan worden beantwoord houdt dit in dat het desbetreffende frame is toegepast in een artikel. In het volgende hoofdstuk zal er beschreven worden wat deze vragen precies inhouden.

2.7 Effecten van framing

Volgens Entman (2007) kun je deze mediaframes als framing-effect zien. Dit houdt in dat de frames die worden toegepast in de artikelen van invloed zijn op de beeldvorming van het publiek. Dit is gebleken uit onderzoek van Valkenburg et al. (1999) waaruit bleek dat de mediaframes, zoals hierboven beschreven, precies de definitie van het frame overbrachten. Een onderzoek van De Vreese (2011) laat zien dat de effecten van framing zich ook op de lange termijn voordoen.

3. Methodologie

In dit hoofdstuk wordt toegelicht welke methode in dit onderzoek wordt gebruikt om zo antwoord te kunnen geven op de hoofdvraag: hoe worden in de afgelopen vijf jaar (2017-2021) Poolse arbeidsmigranten geframed in De Telegraaf en De Volkskrant? Dit wordt gedaan aan de hand van een kwantitatief onderzoek met een stabiele en controleerbare onderzoeksomgeving.

3.1 Dataverzameling

Dit onderzoek is uitgevoerd aan de hand van een literatuuranalyse. De theorie gaat in op het concept framing. Er is gekozen om dit door middel van het ontstaan van de massamedia, agendasetting en gatekeeping uit te leggen. Daarbij worden de verschillende definities van framing en welke framing er voor dit onderzoek wordt gebruikt uitgelegd. In het kwantitatieve onderzoek (Koetsenruijter, W. & Van Hout, T, 2018), kan vervolgens gekeken worden wanneer er bepaalde mediaframes in de berichtgeving worden gesignaleerd en hoe nieuwsmerken hierin van elkaar verschillen.

In dit onderzoek wordt gebruik gemaakt van twee mediamerken die met elkaar vergeleken worden. De selectie hiervoor is ontstaan door de verschillen in bereik en politieke voorkeuren. Voor elk medium zijn vijftien artikelen willekeurig gekozen via Excel. Vervolgens zal worden aangetoond op welke manier de twee mediamerken Poolse arbeidsmigranten framen. Dit zal in de verdere dataverzameling nader worden toegelicht.

3.2 De keuze van mediamerken

Om een keuze te maken in welke mediamerken er voor dit onderzoek worden gekozen, is het belangrijk om te weten welke nieuwsmedia, magazines en HAH-kranten het grootste bereik in Nederland hebben. Stichting NOM (Nationaal Onderzoek Multimedia) doet hier jaarlijks onderzoek naar. Op 24 maart 2022 is de officiële ranking van de mediamerken gepubliceerd. De top vijf ziet er als volgt uit:

1. ADR Nieuwsmedia
2. De Telegraaf
3. De Volkskrant
4. NRC
5. Libelle

Dit onderzoek richt zich op nieuwsmerken. Daarom is ervoor gekozen om Libelle niet mee te rekenen, aangezien dit een magazine/vaktijdschrift is. Doordat ADR Nieuwsmedia bestaat uit verschillende nieuwsmerken (AD, BN DeStem, Brabants Dagblad, de Gelderlander, de Stentor, Eindhovens Dagblad, PZC, De Twentsche Courant Tubantia en Mezza) is het wegens gebrek aan tijd en middelen niet haalbaar om elk blad te onderzoeken en valt ook dit nieuwsmedium af (NOM, 2022).

De Telegraaf, De Volkskrant en NRC blijven vervolgens over. Voor dit onderzoek is er gekozen om een linkse en rechtse krant te onderzoeken. Dit komt omdat zij dan ook in redactioneel beleid zullen verschillen. Om daarbij ook een populaire- en kwaliteitskrant te kiezen, is er gekozen voor De Volkskrant (linkse politieke voorkeur) en De Telegraaf (rechtse politieke voorkeur). Beide kranten hebben ook een groot bereik. De Telegraaf heeft een bereik van 50,4% en De Volkskrant een bereik van 30,7%. Dit bereik is zowel op papier als digitaal (NOM, 2022).

3.3 Verdere dataverzameling

Om van de afgelopen vijf jaar data te kunnen verzamelen, is er gekozen om gebruik te maken van de onlinekrantenbank Nexis Uni. De periode die hiervoor wordt gebruikt is van 1 januari 2017 tot en

met 31 december 2021. Als nieuwsbronnen worden enkel de krantenartikelen opgenomen, wegens gebrek aan tijd en middelen is er niet gekozen om webpublicaties mee te nemen. De taal staat in het Nederlands en de bronnen die worden gebruikt zijn De Telegraaf en De Volkskrant.

Om een verzameling te maken van verschillende krantenartikelen is er gekozen voor de volgende zoekterm: *'Poolse' en 'arbeidsmigranten'*. Op deze manier kan er een verzameling worden gemaakt in de artikelen die gaan over de Poolse arbeidsmigranten. Aan de hand van deze artikelen kan er een volledig beeld worden gecreëerd over de manier waarop journalisten van De Telegraaf en De Volkskrant Poolse arbeidsmigranten framen.

Nadat de zoektermen waren ingevuld bleek dat De Telegraaf vijftig artikelen hierover geschreven had in deze periode. De Volkskrant telde 78 artikelen. Wegens gebrek aan tijd is er gekozen om vijftien artikelen per krant te selecteren. Dit is via Excel gedaan. Door '=ASELECTTUSSEN(1-...)' te gebruiken, werd er door Excel een willekeurige keuze gemaakt. Dit zorgde voor vijftien artikelen per krant. Naast de reguliere nieuwsartikelen is er gekozen om ingezonden verhalen en columns ook mee te rekenen, want deze verhalen zorgen ook voor framing binnen dit medium.

De artikelen zijn vervolgens vijf keer opnieuw gelezen en iedere keer werden de vragen uit het onderzoek van Semetko en Valkenburg (2000) gesteld aan het einde van ieder artikel. Ook is er, nadat de artikelen vijf keer waren gelezen, gekozen om een samenvatting te maken. Zo kan er in de resultaten en conclusie gemakkelijk worden ingegaan op de artikelen. Uiteraard zijn deze samenvattingen niet gebruikt in het onderzoek zelf. Anders zouden de samenvattingen invloed hebben op het perspectief van de artikelen. Onderstaande vragen (Semetko en Valkenburg, 2000) konden worden beantwoord met 'ja' of 'nee'. Zodra dit werd gedaan, is er gekozen voor een frame.

De artikelen werden vervolgens in een word-document opgeschreven. Dit is terug te zien in de bijlage. Daarin staat de titel, de auteur, het aantal woorden, de publicatiedatum en het frame.

3.4 Data-analyse

Nadat de verschillende krantenartikelen zijn geselecteerd, konden de mediaframes worden losgelaten op de artikelen. Dit zijn de vijf mediaframes die door Semetko en Valkenburg (2000) zijn opgesteld:

1. Het conflictframe
2. Het economische gevolgenframe
3. Het verantwoordelijkheidsframe
4. Het human interestframe
5. Het moraliteitsframe

Zoals in het vorige hoofdstuk is beschreven, is er door Semetko en Valkenburg (2000) een aantal vragen opgesteld om te onderzoeken welk frame er in het artikel wordt gebruikt. Als er op één van onderstaande vragen 'ja' beantwoord kan worden, dan is dat frame toegepast in dat specifieke artikel. Bij het human interestframe is de vraag naar visuele aspecten in een artikel niet meegenomen in dit onderzoek. Dit komt omdat Nexis Uni niet de mogelijkheid biedt om afbeeldingen te bekijken in de artikelen. De vragen die er per frame worden gesteld staan hieronder:

Conflictframe:

- Weerspiegelt het artikel onenigheid tussen partijen, individuen, groepen of landen?
- Beschuldigt een partij, groep, individu of land een andere partij, groep, individu of land?
- Verwijst het artikel naar twee kanten of naar meer dan twee kanten van het probleem/issue?

- Wordt er in het artikel verwezen naar winnaars en/of verliezers?

Economische gevolgenframe:

- Wordt er gesproken over winsten of verliezen die zich nu of in de toekomst (zullen) voordoen?
- Worden er kosten vermeld?
- Wordt er gesproken over economische gevolgen die zich voordoen wanneer er wel of niet een bepaalde actie wordt ondernomen?

Verantwoordelijkheidsframe:

- Suggereert het artikel dat een bepaald bestuursniveau binnen de overheid het probleem/issue kan verlichten?
- Suggereert het artikel dat een bepaald bestuursniveau van de overheid verantwoordelijk is voor het probleem?
- Stelt het artikel een oplossing/oplossingen voor om het probleem/issue op te lossen?
- Suggereert het artikel dat een individu of een groep mensen binnen de samenleving verantwoordelijk is voor het probleem/issue?
- Suggereert het artikel dat het probleem dringende actie vereist?

Human interestframe:

- Gebruikt het artikel bijvoeglijke naamwoorden of persoonlijke karaktertrekken die gevoelens van verontwaardiging, empathie, sympathie of medeleven opwekken?
- Geeft het artikel een menselijk voorbeeld bij het probleem/issue?
- Benadrukt het artikel hoe individuen en/of groepen worden beïnvloed door het probleem/issue?
- Gaat het artikel in op het privéleven van de betrokkenen?

Moraliteitsframe:

- Is er in het artikel sprake van een morele boodschap?
- Verwijst het artikel naar moraliteit, God en/of andere religieuze leerstellingen?
- Worden er in het artikel specifieke sociale voorschriften over hoe men zich dient te gedragen geboden?

3.5 Onderzoeksverloop

Gedurende het onderzoek zijn er enkele obstakels geweest die het onderzoeksverloop hebben beïnvloed. Uit de willekeurige selectie van Excel is echter wel één artikel gekomen (artikel 21), dat exact hetzelfde was als artikel 22, die ook door Excel werd gekozen. Omdat dit dezelfde artikelen waren is ervoor gekozen om artikel 21 niet op te nemen in het onderzoek. Daarvoor in de plaats is er één willekeurig getal door Excel opnieuw gekozen.

Daarnaast zijn sommige frames, na de eerste keer lezen, veranderd. Dit heeft het onderzoek niet beïnvloed omdat er na een tweede keer nog specifieker gekeken kon worden naar de frames dan de eerste keer. De artikelen waren dan allemaal al een keer gelezen en dat zorgde ervoor dat ze beter begrepen werden.

Tot slot is er in dit onderzoek wel iedere keer ruimte geweest voor eigen interpretatie. Ook dit heeft het onderzoeksverloop kunnen beïnvloeden in de keuze welke frames er per artikel werden toegepast. Dit wordt hieronder nader toegelicht.

3.6 Validiteit en betrouwbaarheid

Om de validiteit en betrouwbaarheid te garanderen voor dit onderzoek, is er veel aandacht besteed aan de onderzoeksvragen en de methode die het beste kon worden gehandhaafd. Dankzij het boek van Koetsenruijter en Van Hout (2018) is duidelijk geworden dat een kwantitatief onderzoek het beste aansluit bij de onderzoeksvraag. Vervolgens is er gekozen om een uitgebreide

literatuuranalyse te schrijven. Zo kon eerst alle (achtergrond)informatie verzameld worden waarna de juiste mediaframes voor dit onderzoek zijn gekozen.

In dit onderzoek is er gebruikt gemaakt van de vragenlijst die Semetko en Valkenburg (2000) hebben opgesteld voor een wetenschappelijk onderzoek. Doordat hier gebruik van is gemaakt, kun je stellen dat dit een goede en nauwkeurige manier is geweest om de aanwezigheid van frames in de artikelen te bepalen. De kanttekening hierbij is wel dat er, door de vragenlijst, ruimte is voor eigen interpretatie. Wel is dit tot een minimum beperkt omdat hun onderzoek door anderen meermaals is gebruikt om eenzelfde soort onderzoek uit te voeren. Daarbij is iedere stap van dit onderzoek transparant uitgelegd waardoor de betrouwbaarheid is gewaarborgd.

3. Resultaten

In dit hoofdstuk worden de onderzoeksresultaten van het kwantitatieve onderzoek gepresenteerd. Aan de hand van deze resultaten kan vervolgens antwoord worden gegeven op de tweede en derde deelvraag: “Hoe framet De Telegraaf Poolse arbeidsmigranten?” En “hoe framet De Volkskrant Poolse arbeidsmigranten?”

Hoe framet De Telegraaf Poolse arbeidsmigranten?

Om deze vraag te beantwoorden is er gekozen om vijftien artikelen die te maken hebben met Poolse arbeidsmigranten in de periode van 2017 tot en met 2021 te lezen. Deze zijn vervolgens in een Word-document neergezet waarna er duidelijk gekeken kon worden naar de uitkomst. Dit heeft gezorgd voor de volgende resultaten:

Tabel 1: Hoe framet De Telegraaf Poolse arbeidsmigranten?

De Telegraaf	
Conflictframe	5
Economisch gevolgenframe	2
Verantwoordelijkheidsframe	7
Human interestframe	1
Moraliteitsframe	0

De Telegraaf maakt voornamelijk gebruik van het verantwoordelijkheidsframe, maar liefst zeven keer. Hierbij wordt gekeken naar wie er verantwoordelijk zijn voor een bepaald probleem, hoe men dit kan oplossen en of het probleem dringende actie vereist (Semetko en Valkenburg, 2000). In de verschillende artikelen is terug te lezen dat de verantwoordelijkheid vooral bij gemeentes, de Tweede Kamer en de Europese Unie (EU) wordt neergelegd. De artikelen laten zien dat er een verstoorde woningmarkt in Nederland speelt waardoor Poolse arbeidsmigranten terecht komen op vakantieparken. Voor zogenoemde ‘huisjesmelkers’ is het makkelijk om veel Poolse arbeidsmigranten in één huis neer te zetten. Daardoor krijgen Poolse arbeidsmigranten te maken met uitbuiting en worden ze als overlastprobleem door de omgeving gezien. Gemeenten, de Tweede Kamer en de Europese Unie (EU) zouden, volgens de artikelen, iets aan dit probleem kunnen doen. Hiervoor worden in de artikelen verschillende oplossingen genoemd. Zoals een vergunningsplicht, inschrijfplicht en het verbeteren van de verstoorde woningmarkt.

Het conflictframe wordt vijf keer gebruikt in de artikelen. Dit frame wordt gebruikt om te laten zien dat er onenigheid tussen partijen, individuen, groepen of landen speelt. In de artikelen voert uitbuiting van de Poolse arbeidsmigranten vaak de boventoon. Ook is er in één artikel zelfs sprake van een doodsb bedreiging vanuit een uitzendbureau omdat een Poolse werknemer zou hebben geklaagd bij de media. Daarnaast gaat het conflictframe in op dat inwoners van gemeentes last hebben van Poolse arbeidsmigranten. Zij zouden drugs dealen en overlast veroorzaken. Een ander artikel, die door iemand is ingezonden, laat de oneerlijkheid zien van Polen die gemakkelijk bij het UWV kunnen aankloppen en zijn vrouw niet. Het laatste artikel schrijft over het conflict tussen de gemeente en twee dorpen die geen stem hebben in het huisvesten van Poolse arbeidsmigranten in

hun gebied. In al deze artikelen wordt er vaak naar twee kanten van het verhaal verwezen waarbij er onenigheid tussen die twee kanten plaatsvindt.

Het economisch gevolgenframe is twee keer gebruikt in de artikelen die zijn gelezen. Hierbij wordt er gesproken over winsten of verliezen die zich nu of in de toekomst gaan voordoen, worden er kosten vermeld of wordt er over een economisch gevolg gesproken wanneer er wel of niet actie ondernomen wordt. Het eerste artikel gaat hierbij over dat buitenlandse werknemers die hetzelfde salaris zouden moeten verdienen als een werknemer van het thuisland, al zou deze regeling ook veel uitzonderingen kennen. In het andere artikel wordt ingegaan op het feit dat alle EU-burgers recht zouden moeten hebben op een half jaar werkloosheidsuitkering. West-Europa verzet zich tegen deze regeling. Zij willen de uitkering en alle toeslagen, regelingen en heffingen voor arbeidsmigranten ongemoeid laten met de belofte dat zij gaan werken en daarmee uit die bijstandsuitkering komen. Dit zou in een jaar bijna twee miljard euro opleveren.

Het human interestframe wordt in de artikelen slechts één keer gebruikt. Met dit frame kunnen er in de artikelen onder andere bijvoeglijke naamwoorden worden gebruikt om emoties op te wekken en worden er menselijke voorbeelden benoemd bij het probleem. In dit artikel wordt door een aantal Poolse arbeidsmigranten hun levensverhaal verteld. Hierbij gaat het artikel in op hun privéleven. Ze vertellen over hun leven in Polen en waarom ze naar Nederland zijn gekomen.

Tot slot het moraliteitsframe. Hierbij zou er worden gesproken over een morele boodschap of zouden er sociale voorschriften worden gegeven waar iemand zich aan moet houden. De Telegraaf heeft in de vijftien artikelen geen gebruik gemaakt van dit frame.

Hoe framet De Volkskrant Poolse arbeidsmigranten?

Om deze vraag te beantwoorden is er gekozen om vijftien artikelen die te maken hebben met Poolse arbeidsmigranten in de periode van 2017 tot en met 2021 te lezen. Dit heeft gezorgd voor de volgende resultaten:

Tabel 2: Hoe framet De Volkskrant Poolse arbeidsmigranten?

De Volkskrant	
Conflictframe	3
Economisch gevolgenframe	2
Verantwoordelijkheidsframe	4
Human interestframe	5
Moraliteitsframe	1

De Volkskrant maakt vijf keer gebruik van het human interestframe als zij in hun berichtgeving schrijven over Poolse arbeidsmigranten. In de artikelen met dit frame lijkt het in eerste instantie of er gebruik wordt gemaakt van het verantwoordelijkheidsframe. Dit komt omdat De Volkskrant persoonlijke verhalen afwisselt met deskundigen die iets over het onderwerp vertellen.

De artikelen gaan voornamelijk over de uitbuiting van Poolse arbeidsmigranten omdat zij verkeren in slechte woon- en werkomstandigheden. De schuld wordt hierbij vaak bij het uitzendbureau gelegd. Andere artikelen gaan in op het feit dat Poolse arbeidsmigranten zich niet inschrijven zodra zij in Nederland komen wonen en werken. Arbeidsmigranten die dan opeens werkloos raken zullen direct dakloos zijn en omdat ze niet staan ingeschreven worden ze ook niet geholpen. Daarbij worden zij, in de coronacrisis, ook niet gevaccineerd. Tot slot is er een artikel te lezen dat laat zien dat Poolse arbeidsmigranten worden vergeten tijdens de coronacrisis. Zij moeten doorwerken, ziek of niet. In al deze verhalen wordt er een persoonlijk voorbeeld bij het probleem gegeven en wordt er benadrukt hoe zij worden beïnvloed door het probleem. Uitzendbureaus worden daarbij als de schuldige gezien.

Als tweede het verantwoordelijkheidsframe dat in vier artikelen is gebruikt. Twee artikelen gaan over het UWV die hebben gezorgd voor de 'Polenfraude'. Het UWV ligt al maandenlang onder een vergrootglas omdat zij ervoor zorgen dat Poolse arbeidsmigranten WW ontvangen, zich onttrekken aan de verplichtingen die bij een werkloosheidsuitkering horen en met het geld vakantie vieren. Volgens het artikel moeten UWV'ers hier meer aandacht aanbesteden omdat zij de verantwoordelijke zijn. Het andere artikel gaat over een probleemwijk in Carnisse. Burgemeester Aboutaleb van de gemeente Rotterdam gaat de problemen aanpakken, hij ziet zichzelf – samen met de gemeente – als verantwoordelijke. Want naast dat Poolse arbeidsmigranten worden uitgebuit, zijn omwonenden boos door al het afval, alcoholisme en de grijze, versteende straten. Dit gaat hij oplossen. Het laatste artikel lijkt in eerste instantie het frame economisch gevolgenframe te hebben. Maar uitzendbureau ABU probeert met een onderzoek het imago van de arbeidsmigrant wat op te poetsen. Zij nemen daarin de verantwoordelijkheid omdat wij de arbeidsmigranten nodig hebben.

Het conflictframe als derde, waarin het artikel onenigheid tussen partijen, individuen, groepen of landen weerspiegelt, wordt drie keer in de artikelen gebruikt. Zo gaat er een artikel over de discriminatie van Poolse arbeidsmigranten door een café in Tiel. Polen zouden alleen welkom zijn als

zij zich verstaanbaar kunnen maken. Het laatste artikel gaat in op de verschillende ontploffingen bij Poolse supermarkten die door Koerden worden gerund omdat zij die supermarkten als een gat in de markt zien. De concurrentie is groot en daardoor ontstaan er afgunst en conflicten. Het laatste artikel gaat over dat er een spanning heerst tussen Poolse arbeidsmigranten en omwonenden. Zij zijn bang voor verloedering, overlast en een onveilige leefomgeving als arbeidsmigranten op verschillende terreinen worden gehuisvest. Bij al deze verhalen wordt de onenigheid weerspiegeld en verwijst De Volkskrant ook naar twee kanten.

Het economische gevolgenframe wordt twee keer gebruikt. In het eerste artikel gaat het over 52 duizend immigranten die zich in Nederland registreren om zich bij een familielid te voegen. Bijna negenduizend gezinsmigranten kwamen uit Polen. Daarvan verdiende 47 procent na een jaar zijn of haar eigen brood. Het tweede artikel gaat in op het feit dat er steeds minder drijfveren zijn voor Poolse arbeidsmigranten om naar Nederland te komen. In 2018 is de economie in Polen namelijk met 5,1 procent gestegen. Daarbij nemen de loonverschillen af. Dit kan er in Nederland voor gaan zorgen dat er een tekort aan personeel komt. In deze twee artikelen wordt er gesproken over de winsten of verliezen die zich nu of in de toekomst voor zullen gaan doen. Dit brengt economische gevolgen met zich mee.

Tot slot is het moraliteitsframe één keer gebruikt in de artikelen van De Volkskrant. In eerste instantie leek dit een human interestframe te hebben. Maar omdat er een morele boodschap wordt meegegeven is er gekozen voor het moraliteitsframe. Het artikel gaat erover dat veel Poolse arbeidsmigranten nu in onzekerheid leven door de coronacrisis. Ze moeten blijven doorwerken als ze ziek zijn en als ze dit niet doen belanden ze op straat. Volgens het artikel is het krom dat veel Nederlanders thuiszitten en de Polen de cruciale beroepen blijven vervullen. De morele boodschap bij dit verhaal is dat er niet ethisch wordt gehandeld en dat Poolse arbeidsmigranten worden verloederd.

4. Conclusie

In dit hoofdstuk wordt de conclusie van dit onderzoek geformuleerd. In dit onderzoek is gezocht naar een antwoord op de hoofdvraag: 'Hoe worden in de afgelopen vijf jaar (2017-2021) Poolse arbeidsmigranten geframed in de Telegraaf en de Volkskrant?' Hiervoor is een literatuuranalyse en een kwantitatief onderzoek uitgevoerd waarbij vijf mediaframes op de verschillende dagbladteksten zijn losgelaten. Het belang van dit onderzoek is om aan te tonen wat de rol van journalisten op het publiek is zodra zij een nieuwsbericht delen.

Uit de onderzoeksresultaten blijkt dat De Volkskrant en De Telegraaf op een andere manier van elkaar framen. Als er gekeken wordt naar De Telegraaf zie je dat voornamelijk het verantwoordelijkheidsframe - zeven van de vijftien keer - wordt gebruikt. De thema's binnen deze berichtgeving zijn: Europese arbeidersrechten, een Europese werkloosheidsuitkering en betere woon- en werkomstandigheden voor buitenlandse werknemers, zodat uitbuiting en overlast worden verholpen. In de berichtgeving van de journalisten wordt de nadruk gelegd op de overlast die omwonenden ervaren door Poolse arbeidsmigranten die in vakantieparken of op andere terreinen – met veel lotgenoten – wonen. De gemeente wordt hiervoor verantwoordelijk gesteld omdat zij, volgens omwonenden en andere organisaties, voor een oplossing zouden moeten zorgen.

De Volkskrant schrijft haar verhalen voornamelijk met een human interestframe. Dit frame wordt vijf van de vijftien keer gebruikt. De thema's binnen deze berichtgeving zijn: Slechte woon- en werkomstandigheden en de overlast die omwonenden ervaren. De artikelen richten zich voornamelijk op de uitzendbureaus die arbeidsmigranten uitbuiten. In de artikelen wordt de gemeente wel genoemd, zij zouden het probleem moeten oplossen. Maar de schuld van het probleem wordt bij de uitzendbureaus neergelegd.

Wel spelen omwonenden een grotere rol bij De Telegraaf, zij spreken vaak negatief over Poolse arbeidsmigranten en dat is terug te zien in het feit dat de tweede meest gebruikte frame het conflictframe is. Bij De Volkskrant is dit het verantwoordelijkheidsframe en dit zie je terug omdat de artikelen vaak aangeven wie verantwoordelijk zijn voor het oplossen van de problemen.

De conclusie is dat De Telegraaf, als populaire krant, meer schrijft over wie er verantwoordelijk zijn voor de problemen rondom uitbuiting van de Poolse arbeidsmigranten waardoor omwonenden overlast ervaren. Bij deze twee onderwerpen komen het verantwoordelijkheidsframe en het conflictframe om de hoek kijken. Bij De Volkskrant, als kwaliteitskrant, ligt dit iets genuanceerder. Zij delen hun nieuws aan de hand van persoonlijke voorbeelden en geven vervolgens aan hoe het probleem verholpen zou kunnen worden. Het human interestframe en het verantwoordelijkheidsframe spelen hierin een grote rol.

5. Discussie

In dit hoofdstuk zullen beperkingen en overeenkomsten besproken worden. Het onderzoek kent enkele beperkingen waardoor het niet representatief is voor de hele journalistieke sector. Dit komt omdat er enkel voor twee geschreven mediamerken is gekozen, De Telegraaf en De Volkskrant, en daarbij niet wordt gekeken naar online artikelen, de radio of de televisie. Ook is er alleen onderzoek gedaan naar vijftien krantenartikelen per medium. Dit komt vanwege het gebrek aan tijd en middelen.

Ondanks dat er een keuze gemaakt moest worden naar welke media er werd gekeken en dat er maar een aantal krantenartikelen per krant gekozen konden worden, zijn er ook overeenkomsten te noemen. Dit laat zien dat het onderzoek wel betrouwbaar en valide is. Zo laat de literatuuranalyse zien dat er wel degelijk geframed wordt in het nieuws door journalisten. Daarbij gaat de literatuuranalyse terug naar het begin van framing. Grote wetenschappers worden daarbij benoemd met hun bijbehorende wetenschappelijke onderzoeken. Het onderzoek van Semetko en Valkenburg (2000) laat dit ook zien en heeft daarbij een vragenlijst ontwikkeld waarbij je gemakkelijk kunt zien welk frame er in welk artikel wordt toegepast. Dankzij deze literatuuranalyse kon er gemakkelijk antwoord gegeven worden op de onderzoeksvraag van dit onderzoek.

Toekomstig onderzoek zou bovenstaande beperkingen kunnen uitsluiten. Dit zou erg zinvol zijn voor de complete journalistieke sector zodat elk medium zich aangesproken voelt. Door meer media met elkaar te vergelijken kun je een beter beeld krijgen van hoe de verschillende media van elkaar verschillen in het framen van een bepaald onderwerp in hun berichtgeving. Daarbij zou het goed zijn om meer online- en krantenartikelen te lezen waarna er een frame op toegepast zou kunnen worden. Op deze manier zullen journalisten zien hoe belangrijk framing is en hoe zijzelf maar ook collega's van andere media hiermee omgaan en wat ze hierin eventueel kunnen verbeteren.

7. Literatuurlijst

- Brakman, I. (2002, maart). *Concentratie en pluriformiteit van de Nederlandse media 2001*. Geraadpleegd op 8 mei 2022, van <https://www.mediamonitor.nl/wp-content/uploads/2013/08/Mediaconcentratie-in-Beeld-2001.pdf> (<https://www.mediamonitor.nl/publicaties/> -> als bovenstaande link niet werkt)
- De Boer, C. & Brennecke, S. (2009, april). *Media en publiek. Theorieën over media-impact*. Geraadpleegd op 9 mei 2022.
- De Vreese, C.H. (2003). *Framing Europe: television news and European integration*. Geraadpleegd op 11 mei 2022, van https://pure.uva.nl/ws/files/3579835/48935_UBA002001024_06.pdf
- De Vreese, C.H. (2005). *News framing: Theory and typology*. Geraadpleegd op 12 mei 2022, van https://claesdevreese.files.wordpress.com/2015/09/devreese_2005_2.pdf
- De Vreese, C.H. & Lecheler, S. (2019). *News Framing Effects*. Geraadpleegd op 12 mei 2022, van <https://library.oapen.org/handle/20.500.12657/46163> (klik op download).
- Dzambo, I. (2011, september). *De Nieuwe Gastarbeider: Een welkome gast?* Geraadpleegd op 29 maart 2022, van <https://dokumen.tips/documents/ade-nieuwe-gastarbeidera-een-welkome-gast-1pdf-ade-nieuwe-gastarbeidera.html?page=1>
- Cohen, B. (2016, april). *The Press and Foreign Policy*. Geraadpleegd op 8 mei 2022, van <https://communicatiekc.com/2021/05/05/agendasetting/>
- Entman, R. M. (1993) *Framing: Toward Clarification of a Fractured Paradigm (51-58)*. Geraadpleegd op 1 mei 2022, van <https://web.archive.org/web/20110716212519/http://web.viu.ca/smolashn/images/framing.pdf>
- Entman, R.M. (2007). *Framing Bias: Media in the Distribution of Power (163-173)*. Geraadpleegd op 2 mei 2022, van <https://asset-pdf.scinapse.io/prod/2103843299/2103843299.pdf>
- Gijsberts, M., Andriessen, I., Nicloaas, H. & Huijnk, W. (2018, april). *Bouwend aan een toekomst in Nederland*. Geraadpleegd op 2 mei 2022, van <https://www.scp.nl/publicaties/publicaties/2018/04/24/bouwend-aan-een-toekomst-in-nederland#:~:text=Inmiddels%20staan%20er%20circa%20160.000,2004%20in%20Nederland%20h ebben%20ingeschreven.>
- Klapper, Joseph T. (1960). *Effects of Mass Communication*. Geraadpleegd op 4 mei 2022.
- Koetsenruijter, W & Van Hout, T. (2018, mei). *Methoden voor journalism studies*. Geraadpleegd op 19 april 2022.
- Lewin, K. (1947, juni). *Frontiers in Group Dynamics: Concept, Method and Reality in Social Science; Social Equilibria and Social Change*. Geraadpleegd op 10 mei 2022 van, http://lchc.ucsd.edu/MCA/Mail/xmcamail.2013_07.dir/pdfef83vxgAM.pdf
- Lee, A.M., Lewis, S.C. & Powers, M. (2014). *Audience Clicks and News Placement: A Study of Time-Lagged Influence in Online Journalism*. Geraadpleegd op 10 mei 2022, van

https://www.researchgate.net/publication/278064750_Audience_Clicks_and_News_Placement_A_Study_of_Time-Lagged_Influence_in_Online_Journalism (klik op download)

Lippmann, W. & Curtis, M. (1922). *Public Opinion, chapter one: The world outside and the pictures in our heads..* Geraadpleegd op 4 mei 2022, van

https://monoskop.org/images/b/bf/Lippman_Walter_Public_Opinion.pdf

Lippmann, W. (1922). *The world outside and the pictures in our heads.* Geraadpleegd op 4 mei 2022, van <http://xroads.virginia.edu/~Hyper2/CDFinal/Lippman/ch01.html>

Maxwell, E., McCombs & Shaw, Donald L. (1972). *The Agenda-Setting Function of Mass Media.* Geraadpleegd op 8 mei 2022, van

https://www.researchgate.net/publication/317122086_The_Agenda-Setting_function_of_mass_media (PDF downloaden)

McCombs, M. & Valenzuela, S. (2007, juli). *The Agenda-Setting Theory.* Geraadpleegd op 4 mei 2022, van <https://www.redalyc.org/pdf/971/97120369004.pdf>

McCombs, M. & Valenzuela, S. (2015, januari). *The Agenda-Setting Function of Mass Media.* Geraadpleegd op 4 mei 2022, van <https://fbaum.unc.edu/teaching/articles/POQ-1972-McCOMBS-176-87.pdf>

Noelle-Neumann. (1973). *Return tot he concept of the powerful mass media.* Geraadpleegd op 9 mei 2022.

Opten, N. (2018, januari). *Groepen Polen in woonwijk zorgen voor overlast en houden huizen bezet.* Geraadpleegd op 2 mei 2022, van <https://www.gelderlander.nl/rivierenland/groepen-polen-in-woonwijk-zorgen-voor-overlast-en-houden-huizen-bezet~a5b098a3/?referrer=https%3A%2F%2Fwww.google.com%2F>

Onbekend (onbekend). *Max McCombs on Agenda-Setting Theory.* Geraadpleegd op 4 mei 2022, van <https://www.youtube.com/watch?v=9yFENr7ABcc>

Onbekend (onbekend). *Reference Framing (Goffman).* Geraadpleegd op 18 april 2022, van [https://www.oxfordreference.com/view/10.1093/oi/authority.20110803095832105#:~:text=In%20Frame%20Analysis%20\(1974\)%2C,our%20subjective%20involvement%20in%20them](https://www.oxfordreference.com/view/10.1093/oi/authority.20110803095832105#:~:text=In%20Frame%20Analysis%20(1974)%2C,our%20subjective%20involvement%20in%20them)'.

Raad voor Maatschappelijke Ontwikkeling (RMO). *Medialogica, over het krachtenveld tussen burgers, media en politiek.* Geraadpleegd op 9 mei 2022, van <https://docplayer.nl/11383101-Medialogica-over-het-krachtenveld-tussen-burgers-media-en-politiek-advies-26.html>

Semetko, H. & Valkenburg, P. (1999, oktober). *The Effects of News Frames on Readers.* Geraadpleegd op 25 april 2022, van

https://www.researchgate.net/publication/238622889_The_Effects_of_News_Frames_on_Readers (klik op download)

Semetko, Holli A. & Patti M. Valkenburg (2000). 'Framing European Politics: A Content Analysis of Press and Television News'. *Journal of Communication*, 50, 2, p. 93-110. Geraadpleegd op 25 april 2022.

Scheufele, D.A. (1997). *Framing as a Theory of Media Effects.* Geraadpleegd op 19 april 2022, van <https://www.phil-fak.uni->

[duesseldorf.de/fileadmin/Redaktion/Institute/Sozialwissenschaften/Kommunikations-und_Medienwissenschaft/Vowe/Forschergruppe/Scheufele Framing theory media effects.pdf](https://duesseldorf.de/fileadmin/Redaktion/Institute/Sozialwissenschaften/Kommunikations-und_Medienwissenschaft/Vowe/Forschergruppe/Scheufele_Framing_theory_media_effects.pdf)

Theulings, R. & Van Rijsingen, H. (2018, augustus). *Keer op keer ophef over Polenhotels: 'We hebben ze hard nodig'*. Geraadpleegd op 2 mei 2022, van <https://eenvandaag.avrotros.nl/item/keer-op-keer-ophef-over-polenhotels-we-hebben-ze-hard-nodig/>

Van Veen, H. (2021, mei). *Arbeidsmigranten zijn keihard nodig, maar we behandelen ze slecht*. Geraadpleegd op 2 mei 2022, van <https://www.gld.nl/nieuws/6891224/arbeidsmigranten-zijn-keihard-nodig-maar-we-behandelen-ze-slecht>

Van Leeuwen, K. (2020, augustus). *Huisvesting arbeidsmigranten: last of noodzaak?* Geraadpleegd op 19 april 2020, van <https://studenttheses.universiteitleiden.nl/access/item%3A3190411/view>

Van Gorp, B. (2006). *Een constructivistische kijk op het concept framing*. Geraadpleegd op 30 maart 2022, van <https://repository.ubn.ru.nl/bitstream/handle/2066/54663/54663.pdf>

White, D.M. (1950). *The "Gate Keeper": A Case Study In The Selection of News*. Geraadpleegd op 10 mei 2022, van <http://www.aejmc.org/home/wp-content/uploads/2012/09/Journalism-Quarterly-1950-White-383-90.pdf>

8. Bijlagen

8.1 Selectie artikelen

Via de functie =ASELECTTUSSEN(1-50) zijn deze artikelen er voor De Telegraaf uitgekomen:

De Telegraaf random artikelen:		Artikelen die uiteindelijk niet zijn opgenomen:
	2	21 (zelfde artikel als 22)
	4	
	7	
	11	
	12	
	13	
	16	
	19	
	22	
	32	
	35	
	36	
	40	
	45	
	50	

Er is gekozen om artikel 21 niet mee te rekenen aangezien dit hetzelfde artikel is als 22.

Op dezelfde manier is dit vervolgens voor De Volkskrant gedaan via de functie =ASELECTTUSSEN(1-78):

	A	B	C
1	De Volkskrant random artikelen:		Artikelen die uiteindelijk niet zijn opgenomen:
2		3	0
3		8	
4		10	
5		11	
6		12	
7		17	
8		20	
9		28	
10		33	
11		36	
12		46	
13		48	
14		53	
15		67	
16			

Hierbij zijn wel alle artikelen gebruikt die er uit de random selectie van Excel kwamen.

8.2 Overzicht Word-document De Telegraaf

De titel	De auteur	Het aantal woorden	Publicatiedatum	Het frame
(2) Poolse winkels uit wijken geweerd; Nieuwe aanpak overlast arbeidsmigranten	Maarten Ritman	450 woorden	14 april 2021	Verantwoordelijkheidsframe
(4) Arbeidsmigrant kan niet naar huis	Joost Spijker	768 woorden	20 april 2020	Verantwoordelijkheidsframe
(7) Bureau Polen onder de loep	Bart Mos	284 woorden	27 april 2017	Conflictframe
(11) 'Onze kinderen worden Nederlanders'	Onbekend	1372 woorden	24 november 2018	Human interestframe
(12) 'Wijk moet geen doorgangshuis worden'	Onbekend	1031 woorden	17 oktober 2019	Verantwoordelijkheidsframe
(13) 'Ik gebruik nooit etiket populisme'	Onbekend	1057 woorden	20 april 2018	Verantwoordelijkheidsframe
(16) Noodhuisvesting arbeidsmigrant valt slecht	Marieke van Essen	462 woorden	24 oktober 2019	Conflictframe
(19) 'Paal en perk aan overlast'; Speciale wethouder aanpak EU-migranten	Maarten Ritman	441 woorden	23 oktober 2020	Verantwoordelijkheidsframe
(22) Aangifte van geweld na kassenverhaal	Bart Mos	265 woorden	3 januari 2018	Conflictframe
(32) 'Oost-Europeaan blijft voordelig personeel'	Gert van Harskamp	408 woorden	25 oktober 2017	Economische gevolgenframe
(35) Half jaar WW Polen moet echt van tafel	Hans Wiegel	867 woorden	6 april 2019	Verantwoordelijkheidsframe
(36) 96 nieuwe inwoners erbij	Onbekend	967 woorden	30 oktober 2019	Verantwoordelijkheidsframe
(40) Shoppen voor een uitkering in de EU	Onbekend (column)	884 woorden	1 april 2019	Economisch gevolgenframe
(45) Overlast in Honselersdijk	Onbekend	168 woorden	21 april 2020	Conflictframe
(50) Solliciteren tot je er bij neervalt	Onbekend	198 woorden	10 oktober 2018	Conflictframe

De artikelen: 2, 4, 7, 11, 12, 13, 16, 19, 22, 32, 35, 36, 40, 45 en 50

8.3 Overzicht Word-document De Volkskrant

De titel	De auteur	Het aantal woorden	Publicatiedatum	Het frame
(3) Goedkope Pool kan geen kant meer op	Malgorzata Bos-Karczewska	468 woorden	7 april 2020	Moraliteitsframe
(8) Poolse arbeider heeft hier andere zorgen dan een coronaprik	Ashwant Nandram	962 woorden	17 mei 2021	Humaninterestframe
(10) Pool heeft genoeg van bungalow	Jeroen van Raalte	1221 woorden	31 mei 2018	Humaninterestframe
(11) Ligt de Poolse super of de eigenaar onder vuur?	Peter de Graaf	1318 woorden	12 december 2020	Conflictframe
(12) Een zieke Pool kan eigenlijk geen kant op	Peter de Graaf	1131 woorden	10 april 2020	Humaninterestframe
(17) Oost-Europeanen vaker in WW door baanonzekerheid	Marieke de Ruiten	734 woorden	12 februari 2020	Verantwoordelijkheidsframe
(20) Alles hier is 'shit', maar terug naar Polen is geen optie	Arnout le Clercq	2078 woorden	29 juli 2020	Humaninterestframe
(28) Polen zijn gewild op de werkvloer, niet in de woonwijk	Irene de Zwaan	800 woorden	4 april 2018	Conflictframe
(33) 'Arbeidsmigranten uit Oost-Europa onmisbaar'	Joost de Vries	595 woorden	12 juni 2018	Verantwoordelijkheidsframe
(36) Sorry in Tiel: een briefje in snippers	Peter de Graaf	963 woorden	8 mei 2018	Conflictframe
(38) Binnen slapen? Dan wel terug naar Polen	Bart Dirks	954 woorden	5 november 2020	Human interestframe
(46) Polen blijven liever thuis werken	Onbekend	347 woorden	14 juni 2019	Economische gevolgenframe
(48) Ik wil meer zuurstof in de wijk blazen	Bart Dirks	3854 woorden	22 augustus 2020	Verantwoordelijkheidsframe
(53) Gezin nog altijd belangrijkste reden voor immigratie dan asiel	Peter de Graaf	434 woorden	3 juli 2017	Economische gevolgenframe
(67) Vast in een web van protocollen	Mira Sys en Joost de Vries	2139 woorden	25 mei 2019	Verantwoordelijkheidsframe

De artikelen: 3, 8, 10, 11, 12, 17, 20, 28, 33, 36, 38, 46, 48, 53 en 67

8.4 Samenvatting artikelen De Telegraaf

Na de selectie van de artikelen is er gekozen om alle artikelen vijf keer te lezen. Aan het einde is er gekozen om een samenvatting te maken zodat de conclusie duidelijk geschreven kon worden aan de hand van voorbeelden. Deze samenvatting is uiteraard niet gebruikt voor de manier waarop frames zijn gekozen. Ook is er in deze samenvattingen te zien dat sommige frames zijn veranderd tijdens het onderzoek.

Samenvatting artikelen De Telegraaf 1 tot en met 50

(7) Bureau Polen onder de loep -> Bart Mos -> 27 april 2017 (284 woorden)

Er is, door Sociale Zaken, een onderzoek gestart naar een uitzendbureau. Dit uitzendbureau uit Maasland zou zich niet altijd houden aan de wet- en regelgeving. Een woordvoerder van de Inspectie SZW bevestigt dit. Het blijkt dat Poolse arbeidsmigranten nog altijd regelmatig worden uitgebuit door uitzendbureaus. Er worden vaak overuren gemaakt die niet worden uitbetaald. Ook wordt er gesjoemeld met belastingpremies, rijkssubsidies en zorgpremies. Ook betalen Polen vaak te veel voor hun huisvesting en worden ze gedwongen om te werken als ze ziek zijn.

Frame: conflictframe (na 5 keer)

(32) 'Oost-Europeaan blijft voordelig personeel' -> Gert van Harskamp -> 25 oktober 2017 (408 woorden)

Vanaf 2021 wordt de Europese afspraak gemaakt dat een buitenlandse werknemer hetzelfde salaris moet verdienen als een werknemer van het thuisland. Toch zijn er twijfels of dit de verdringing echt tegengaat. Ook is er teleurstelling dat dit niet geldt voor vrachtwagenchauffeurs.

Volgens Frank van Gool, oprichter en directeur van 'Polenuitzendbureau' Otto, helpt dit niet. "Voor 90% van de Midden- en Oost-Europeanen die in Nederland werkt verandert er al niets. En voor de 10% die wél betere lonen krijgt, gaat de regeling wat mij betreft niet ver genoeg. Je zou die mensen na drie of zes maanden al gelijk moeten belonen, niet twaalf." Deze gedachte klinkt overal. Want de gedachte over de goedkope arbeid – uit met name Oost-Europa – zal blijven bestaan.

Deze Europese regeling zal ook veel uitzonderingen kennen. Zo kunnen Nederlandse werkgevers de plicht om pensioenpremie te betalen omzeilen. Dit kunnen ze doen door vanuit het buitenland te werken. Ook zal het verschil in loonkosten tussen Nederlandse werknemers en hun Europese collega's verschillen.

Vakbonden als transportorganisatie (TLN) vinden het jammer dat er voor de transportsector nog geen richtlijn is. Wel zijn ze blij dat ze anders worden behandeld.

Frame: economisch gevolgenframe (na 5 keer)

(22) aangifte van geweld na kassenverhaal -> Bart Mos -> 3 januari 2018 (265 woorden)

Door een artikel uit De Telegraaf over een Westlands uitzendbureau, heeft een Poolse werknemer aangifte gedaan van mishandeling en doodsb bedreigingen. Dit zou de directeur hebben gedaan. De aanleiding zou de kritiek die de Pool had geuit, zijn geweest.

Eind november werd Roland Maurek (22) wakker gemaakt door de directeur van het uitzendbureau. Hij lag toen met griep op bed. De directeur zou hem hebben vastgepakt en tegen de kamerdeur hebben aangeduwd. Hij bedreigde hem met de dood als Maurek nog een keer de media zou

benaderen of iets aan de politie zou melden. Ook zou hij zijn familie iets aan doen. Toch heeft hij aangifte gedaan, hoe bang hij ook was.

Frame: conflictframe (na 5 keer)

(13) 'Ik gebruik nooit etiket populisme' -> onbekend -> 20 april 2018 (1057 woorden)

Het boek van Didier Eribon is familiegeschiedenis en politieke analyse ineen. Hij schrijft over arbeidersklasse, de klassen zijn veranderd maar nooit verdwenen.

Volgens hem is het logisch dat er grote zorgen zijn over de komst van goedkope Poolse arbeidsmigranten. Daarom is het volgens hem zo belangrijk dat er Europese arbeidersrechten komen. Didier Eribon: "De EU moet gebouwd worden op sociale bescherming. Met minimumlonen, minimumrechten. Daar moeten vakbonden en linkse politici voor strijden, niet vechten tegen die arme Poolse arbeider. Als zo'n sociaal Europa niet op tafel ligt, zal het snel afgelopen zijn met de Europese Unie."

Frame: verantwoordelijkheidsframe (na 5 keer)

(52) Solliciteren tot je erbij neervalt -> E. Oterdoom -> 10 oktober 2018 (198 woorden)
INGESTUURD

Oterdooms vrouw is bijna 65 jaar en heeft iets meer dan anderhalf jaar geleden te horen gekregen dat haar contract niet meer werd verlengd. Dit komt omdat ze artrose in de gewrichten heeft. Na een jaar in de ziektewet moest ze zich melden bij het UWV. Ze moet verplicht vier keer per maand solliciteren en beschikbaar zijn voor cursussen. Anders wordt er gekort op haar uitkering.

"Nu geeft het UWV weer onterecht vele miljoenen belastingpenningen weg aan frauderende Poolse arbeidsmigranten. Wie nu denkt dat deze grove, verwijtbare fouten consequenties hebben voor degenen die verantwoordelijk zijn, leeft in sprookjesland." Aldus Oterdoom.

Frame: human interestframe -> conflictframe (na 5 keer)

(11) 'Onze kinderen worden Nederlanders' -> onbekend -> 24 november 2018 (1372 woorden)

Poolse arbeidsmigranten zeggen hier prima te aarden. Magda Babinska (30) zegt dat Nederland haar een nieuw leven heeft gegeven. Haar ouders waren alcoholisten. Ze werd in haar jeugd uit huis geplaatst en kwam in een Pools kindertehuis. Nu woont ze in Dordrecht met haar gezin in een koopwoning. Ze heeft een baan wat goed loopt. Daarbij zamelt ze geld in voor arme kinderen in Polen. Wel betekent haar dubbele baan dat ze flink moet aanpoten.

Volgens Gert-Jan Segers, voorman van de Christen Unie, kunnen de Polen – samen met andere Oost-Europeanen – zorgen voor een nieuw 'multicultureel drama'. Hij vreest voor de grote aantallen slecht geïntegreerde Polen die werken tegen afbraakprijzen of een beroep doen op de bijstand.

Maar klopt dat schrikbeeld? Maja Antas (43) kwam op haar 12^e naar Nederland. Ze werkt als uitzendmanager en heeft de periode van schrijnende uitbuiting en fraudes meegemaakt. "Er is de laatste jaren, mede dankzij nieuwe wetgeving, veel verbeterd. CAO's worden beter nageleefd, Polen krijgen betere lonen en vinden betere banen en steeds vaker ook krijgen ze vaste contracten. Ze zijn zelfs aan het jobhoppen, zo veelgevraagd zijn ze. Ze zijn beter gehuisvest en steeds vaker kopen Polen hier een huis en besluiten ze te blijven. Ze sturen hun kinderen naar Nederlandse scholen, worden lid van verenigingen en integreren makkelijk omdat beide culturen zo op elkaar lijken."

Haar observatie wordt bevestigd in een rapport van het Sociaal en Cultureel Planbureau dat gaat over de leefsituatie van Poolse migranten die na 2004 arriveerden. Wel staat hiertegenover dat het gemiddelde inkomen van Polen nog altijd lager is dan autochtonen en migrantengroepen. Ze lopen ook nog altijd het gevaar te worden uitgebuit. Antes ziet dit ook en vindt het speculeren over een multicultureel drama populistisch. Ze delen dezelfde normen en waarden en gaan juist heel goed met elkaar.

Toen Magda Babinska hier net kwam wonen vond ze het moeilijk dat niemand haar groette. De Polen hadden door voorgaande hangjongeren een slechte naam gekregen. En dit kan kloppen want in het SCP staat dat 30% van de Polen nauwelijks contact heeft met autochtone Nederlanders. Magda heeft hier iets aan gedaan door een kinderfeest te organiseren in haar straat. Sindsdien groet iedereen haar.

De berichten over massale fraude door duizenden Polen voedt de kritiek als die van Gert-Jan Segers. Mateusz Boczkowski (38) begrijpt het. Hij is een succesvolle Poolse arbeidsmigrant omdat hij zijn eigen bedrijf heeft. Volgens hem hebben Nederlanders hem geholpen zonder er iets voor terug te vragen. Hij woont met zijn vrouw en drie kinderen in Acht en denkt er niet meer aan om terug te verhuizen. Samen met zijn vrouw leert hij hun kinderen de Poolse taal maar ook zullen ze stap voor stap gaan denken als Nederlanders en zich de Nederlandse mentaliteit eigen maken.

Tot slot Richard Dudkiewicz (60), hij woont al meer dan dertig jaar in Nederland. Volgens hem was het tien jaar geleden zo dat uitzendbureaus arbeidsmigranten uitbuiten. Nu krijgen goede krachten een vast contract en kunnen ze zelfs doorstromen naar leidinggevende functies. Hij zegt dat er een Poolse infrastructuur is ontstaan. Volgens Dudkiewicz is het raar dat er een massale UWV-fraude mogelijk blijkt: "Je moet zoveel regelen als je WW wilt krijgen, het is een enorme administratie. Het straalt negatief af op Polen die hier keihard werken."

Alle geïnterviewden zeggen dat ze hier in Nederland blijven wonen.

Frame: human interestframe (na 5 keer lezen)

(40) Shoppen voor een uitkering in de EU -> onbekend -> 1 april 2019 (884 woorden) COLUMN

De EU wil bewijzen dat de arbeidsmobiliteit tussen landen werkt. Dit doen ze door ervoor te zorgen dat alle EU-burgers recht hebben op een half jaar werkloosheidsuitkering van het land waar je gewerkt hebt. Maar voor Poolse arbeidsmigranten kan dit al bij mensen die na één maand werken in ons land hun baan verliezen. De EU gaat ervan uit dat Poolse arbeidsmigranten in hun eigen land opzoek gaan naar een baan, maar slechts 1% van de Poolse werklozen met een Nederlandse werkloosheidsuitkering doet dit.

West-Europa verzet zich tegen deze regeling. Maar Oostbloklanden zijn het ermee eens en daarmee in de meerderheid. Deze zes Oost-Europese landen vertegenwoordigen samen nauwelijks 10% van het bruto binnenlands product van alle EU-landen samen.

Volgens minister Koolmees zijn er ieder jaar ruim 250.000 arbeidsmigranten in Nederland aan de slag. Maar er zijn wel 400.000 mensen met een bijstandsuitkering. Dit aantal krimpt nauwelijks. Aan de ene kant is de werkgever bang om mensen die langdurig in de bijstand zitten, aan te nemen en aan de andere kant is de bijstandsgerechtigde bang om te gaan werken omdat dan al zijn ingewikkelde regelingen en toeslagen wijzigen of vervallen.

"Waarom zouden we bijvoorbeeld niet iedereen die een bijstandsuitkering heeft, een tijdelijk aanbod doen om te gaan werken met de belofte dat we hun uitkering én alle toeslagen, regelingen en

heffingen, de komende zes maanden ongemoeid laten? Wanneer ze een baan van minimaal 32 uur per week accepteren, ontvangen ze als 'extraatje' van de overheid een pinpas met een bestedingsruimte van EUR 500 per maand."

"De werkgever hoeft, behalve een reiskostenvergoeding, de eerste zes maanden niets te betalen aan de werknemer, mits hij de intentie heeft om de werknemer na zes maanden een vaste baan aan te bieden. Deze zes maanden zijn een mooie tijd om de werknemer op te leiden en aan elkaar te wennen. Na zes maanden wordt er hopelijk een arbeidscontract gesloten, krijgt de werknemer een vast inkomen en kan hij met een gerust hart zijn uitkering laten stopzetten en toeslagen laten aanpassen."

"Stel dat 100.000 bijstandsgerechtigden op deze manier aan een baan komen, dan kost het weliswaar eenmalig 300 miljoen euro aan pinpassen, maar levert het daarna bijna 2 miljard euro per jaar op aan minder bijstandsuitkeringen en toeslagen. Plus een fijnere samenleving."

Frame: economisch gevolgenframe (na 5 keer lezen)

(35) Half jaar WW Polen moet echt van tafel -> Hans Wiegel -> 6 april 2019 (876 woorden) COLUMN

De EU-voorzitter Roemenië heeft besloten het plan van de EU om de werkloosheidsuitkering voor arbeidsmigranten tot een half jaar te verlengen, uit te stellen. Een werkgroep gaat de bezwaren van Nederland, België, Denemarken, Duitsland, Luxemburg en Oostenrijk bekijken.

Eurocommissaris Marianne Thyssen gaf al eerder aan dat de nieuwe regeling niet bedoeld is om vakantie naar het buitenland te sponsoren. Maar daarvoor wordt de regeling nu wel gebruikt. Ook zouden werkloze buitenlanders in hun eigen land een sollicitatieplicht hebben, maar van die plicht komt niks terecht. En dat is begrijpelijk, want in ons land levert het het dubbele op van een baan in Polen.

De Tweede Kamer was helder, er was verzet tegen de Brusselse WW-maatregel. Toch zullen Nederland en andere landen zich de komende tijd sterk moeten maken om dit plan van Europa van tafel te krijgen. Frankrijk zal dit proberen te verhinderen omdat zij baat hebben bij dit plan.

"Goed voor ogen houden ook dat veel bedrijven in ons land baat hebben bij de arbeidsmigratie. Denk aan de bedrijven in het Westland. Tal van ondernemingen daar zou grote schade oplopen als de migratie van – ook dat moet worden gezegd – hardwerkende Poolse arbeiders gaat verdwijnen. Het verhaal dat er in ons land zelf Nederlandse werklozen wonen die zo'n vertrek kunnen invullen, is mooi gezegd. Maar meer ook niet. Velen hebben daar vaak gewoon geen zin in. Daar moet minister Koolmees wat aan gaan doen!"

Minister-president Rutte zal er weinig aan kunnen doen. Omdat hij daar weinig tijd voor heeft. Daarom zal Koolmees de zaak zelf moeten klaren.

Frame: verantwoordelijkheidsframe (na 5 keer lezen)

(12) 'Wijk moet geen doorgangshuis worden' -> onbekend -> 17 oktober 2019 (1031 woorden)

Omdat grote aantallen arbeidsmigranten de woningmarkt in Nederlandse gemeentes verstoren hebben ze in West-Friesland een oplossing bedacht: "bouw een Center Parcs voor buitenlandse werknemers met 1500 bedden."

Feikje Zijlstra woont al 25 jaar in Hoorn en ze vindt dat het een aso-buurt is geworden. De bevolkingssamenstelling verandert in rap tempo. “Er worden ontegenwoordig veel huizen opgekocht en verhuurd aan Polen, het is niet leuk meer.” Volgens haar zijn ze niet agressief en bieden ze hun excuses aan als ze luidruchtig zijn. Maar het is vooral dat de buurt een doorgangshuis is geworden omdat de jonge mannen niet integreren.

Anja woont een straat verderop en geeft aan dat overal waar ze kijkt om haar heen Polen wonen. Ze schetst het beeld van hun huizen: gesloten gordijnen, afbladderende verf, leegstaande panden en omgekeperde winkelkarren in voortuintjes. “Ooit was het hier gewoon normaal.”

Robert Vinkenburg (60) van de Hoornse Onafhankelijke Partij (HOP) is langsgedaan in deze wijk. Hij krijgt steeds hetzelfde te horen: de sociale cohesie is weg. Ook ziet hij dat mensen een stuk of vier vijf Polen in een huis stoppen en er maandelijks veel geld voor vangen.

De verstoorde woningmarkt speelt overal in Nederland. De Westfrieze Bedrijvengroep (WBG) gaat hier iets aan doen. Hun plan is om een grote woonvoorziening te realiseren voor buitenlandse werknemers. “Een soort Center Parcs voor arbeidsmigranten”. Voorzitter Hans Huibers (58): “Gemeentes hebben de kop in het zand gestoken. Ze zoeken oplossingen in bestaande wijken of kijken naar huisvesting op bedrijfsterreinen. Maar veel ondernemers willen niet naast een Polenhotel zitten.”

Robert Vinkenburg: “We moeten ons kapot schamen dat we nog niet zover zijn. Het huisvestingsvraagstuk van de arbeidsmigranten speelt al meer dan tien jaar en de meest kwetsbare wijken zijn het afvalputje.”

Stoffer: “Maar haal de ellende met die huisjesmelkers uit de kernen en trek die woningmarkt vlot. Dan kunnen ook Westfriezen weer een woning vinden.”

Frame: human interestframe -> verantwoordelijkheidsframe (na 5 keer lezen)

(16) Noodhuisvesting arbeidsmigrant valt slecht -> Marieke van Essen -> 24 oktober 2019 (462 woorden)

Er is onrust onder de Westlandse bevolking. Dit komt doordat er tweehonderd arbeidsmigranten naar Poeldijk en Monster zijn gekomen. Volgens omwonende zijn de locaties niet geschikt voor tijdelijke huisvesting. Oppositiepartijen zijn boos omdat de inwoners geen stem hebben.

Het plan van de gemeente Westland is om de komende tien jaar tweeduizend arbeidsmigranten te huisvesten. Omdat dit veel tijd kost en de Poolse werkkrachten wel ergens moeten slapen, zijn er in de tuinbouwgemeente containerwoningen geplaatst voor een tijdelijk verblijf. Volgens Jan Huis is dat een slecht plan. Het is een hele smalle laan en er is ook geen parkeerruimte. Het gebied is totaal niet ingericht op de aan- en afvoer van grote groepen mensen.” Daarbij verwacht hij vooral in de avonden en weekenden last te ervaren, omdat Polen veel drinken.

In Monster is er door de overgrote meerderheid van de mensen ook verzet tegen de komst van honderd arbeidsmigranten.

Fractievoorzitter Peter Duijsens van Westland Verstandig, is verbaasd dat de twee dorpen geen stem hebben, omdat dit haaks staat over wat er is afgesproken over burgerparticipatie. Ze hebben daarom vragen gesteld over onder andere de handhaving.

Fractie GemeenteBelang Westland vraagt zich af of de noodhuisvesting financieel wel mogelijk zal zijn. “De kosten zijn in vijf jaar tijd nooit terug te verdienen. Bovendien is het niet de verwachting dat we over tien jaar minder arbeidskrachten nodig hebben, dus het probleem blijft”, zegt fractievoorzitter Remmert Keizer. Deze partij is tegen het huisvesten van arbeidsmigranten op tuinbouwgrond.

Frame: conflictframe (na 5 keer lezen)

(36) 96 nieuwe inwoners erbij -> onbekend -> 30 oktober 2019 (976 woorden)

In Oostappen Vakantiepark Arnhem was gisteren een grote inventarisatieactie. Dit was een samenwerkingsverband van de gemeente, provincie, Belastingdienst en politie. Het doel was om inzicht te krijgen over wie er allemaal op de camping verblijven en onder welke omstandigheden dit gebeurt.

Volgens fractievoorzitter Gerrie Elfrink is de gemeente zelf schuldig aan de vreselijke omstandigheden waarin bewoners van die camping leven. Want zij sturen mensen vaak meteen door naar Camping Arnhem als zij huisvestingsproblemen hebben.

Elfrink ziet oude fietsen, verroeste tuinmeubelen en stukken hout. Al jaren is het onrustig door prostitutie, bedreigingen en drugsproblematiek. Daarbij worden de arbeidsmigranten ook nog uitgebuit.

De score na een dag rondgelopen te hebben: “honderden ingevulde vragenlijsten, met informatie over het verblijf van de bewoners, 96 nieuwe inwoners ingeschreven bij de gemeente, één aanhouding, vijf auto’s aangetroffen die niet bij de motorrijtuigenbelasting waren opgegeven. Twee auto’s werden in beslag genomen en vier openstaande boetes konden worden geïnd.”

Het grote probleem is dat deze mensen er niet als noodoplossing zitten, maar er soms al jarenlang wonen omdat ze geen uitzicht hebben op een normaal leven. Bewoners op het park zijn het eens met Elfrink. Maar daar durven ze niet vrijuit over te spreken omdat ze bang zijn om van het park af te worden gegooid.

Elfrink zou graag een einde aan de camping willen maken zodat er een woonbuurt van kan worden gemaakt. Carlo van der Borgt, zagsman van de gemeente Arnhem, is het hiermee eens. Maar omdat ze eerst wilden zien hoe het park er überhaupt uitzag, hebben ze deze actie gedaan.

Frame: verantwoordelijkheidsframe (na 5 keer lezen)

(4) Arbeidsmigrant kan niet naar huis -> Joost Spijker -> 20 april 2020 (768 woorden)

Veel arbeidsmigranten zitten vast omdat steeds meer bedrijven de deuren sluiten en de economie zich in een lage versnelling bevindt. Velen van hen worden op straat gezet of vrezend voor ontslag. Ook voelen velen zich niet veilig op het werk.

Alexandra (24) is werkzaam in de fruithandel en maakt zich ook grote zorgen. “Wij wonen in huisvesting die geregeld is door de baas. Dat maakt onze positie erg zwak. Ook als je jezelf niet goed voelt en daardoor niet gaat werken, loop je het risico op ontslag. Mensen gaan daarom maar uit wanhoop aan de slag, ook als ze ernstig ziek zijn.” De Poolse vrouw vertelt dat iedereen dicht op elkaar moet werken, terwijl je nu anderhalve meter afstand moet waarborgen. Thuis kan dat ook niet omdat ze samenwoont met vier andere landgenoten.

Vakbond FNV ziet veel meldingen binnenkomen van arbeidsmigranten die in de problemen zitten. Dit kan gaan over een baan die wordt opgezegd, dat ze geen geld krijgen of geen huis meer hebben. Ook krijgen ze veel klachten binnen over dat de richtlijnen van het RIVM genegeerd worden. Maar omdat ze niet terug naar huis kunnen, hebben ze nu weinig keus en zitten ze klem in Nederland.

Bart Plaatje, vakbondsbestuurder, zegt dat er nu veel mensen naar andere sectoren worden verplaatst waar wel veel werk is. "Maar zo snel gaat dat niet." Daarbij is de vakbond in overleg met de uitzendbranche, maar ook dat lost niet alle problemen op. "Eigenlijk moeten de opdrachtgevers nu opstaan. Maar zij doen alsof hun neus bloedt."

Frame: human interestframe -> verantwoordelijkheidsframe (na 5 keer lezen)

(45) Overlast in Honselersdijk -> onbekend -> 21 april 2020 (168 woorden)

De Vogelwijk in Honselersdijk heeft last van de overlast van hangjongeren. Volgens de fractie Westland Verstandig zouden vandalen onder andere een muur hebben gesloopt. Ook wordt er volgens hen de hele dag door drugs gedeald. Poolse arbeidsmigranten zouden de afnemers zijn. Ook zouden er vragen zijn over woningcorporatie Vestia, zij heeft voornemens om in een aangepaste woning een gezin met een Marokkaanse achtergrond te plaatsen. Door buurtbewoners wordt dit niet geaccepteerd. De fractie stelt hierover vragen.

Frame: conflictframe (na 5 keer lezen)

(19) 'Paal en perk aan overlast'; Speciale wethouder aanpak EU-migranten -> Maarten Ritman -> 23 oktober 2020 (441 woorden)

Het Rotterdamse stadsbestuur zal met een plan van aanpak komen om een einde te maken aan de uitbuiting en overlast van EU-migranten. Om zo paal en perk te stellen aan de problematiek. Toch is het lastig, omdat iedereen een eigen aanpak heeft binnen de gemeente, maar geen integrale. Begin volgend jaar is het plan om met een integrale aanpak te komen. Volgens wethouder Richard Moti is dit noodzakelijk. "Momenteel lossen we alleen fenomenen op, niet de bron."

De ogen zijn op Den Haag gericht. Men hoopt dat er een wetgeving komt waarbij EU-migranten worden verplicht om zich te registreren. Dit is nu moeilijk te organiseren omdat het wettelijk niet verplicht is. En doordat deze wetgeving ontbreekt, staan er weinig buitenlanders uit de EU in de systemen van de gemeente geregistreerd.

Toch zie je ze wel. De witte kentekens en de Poolse supermarkten. Ze worden ondergebracht in goedkope huisjes. Moti: "Veelal frauduleuze uitzendbureaus zijn oorzaak van veel problemen met EU-migranten in de stad." Hierdoor hangt een deel op straat rond, drinken ze bier buiten en zorgen ze voor een unheimisch gevoel in de wijk. Moti wil daarom een vergunningsplicht voor uitzendbureaus om de malafide zaken te kunnen sluiten.

Frame: verantwoordelijkheidsframe (na 5 keer lezen)

2) Poolse winkels uit wijken geweerd; Nieuwe aanpak overlast arbeidsmigranten -> Maarten Ritman -> 14 april 2021 (450 woorden)

In bepaalde Rotterdamse wijken gaan Poolse supermarkten geweerd worden op plekken waar al een te groot aanbod is. De gemeente wil namelijk met een nieuw actieplan problemen met EU-arbeidsmigranten aanpakken.

Richard Moti, wethouder van de gemeente Rotterdam, lanceerde het Actieprogramma EU-arbeidsmigranten 2021-2025. Deze aanpak zal meerdere portefeuilles van verschillende wethouders raken, omdat dit eerst niet integraal was. Moti hoopt op beter contact met de doelgroep, een betere registratie en wil uitbuitingconstructies tegengaan.

Toch zijn de echte schuldigen de huisjesmelkers. Moti: “Zet tien mensen bij elkaar in een kleine woning en je krijgt problemen. Maar ze zijn het slachtoffer, net als de buurt slachtoffer wordt.” Arbeidsmigranten krijgen in hun eigen land een berg met goud voorgespiegeld maar die werkelijkheid hier ziet er vervolgens anders uit. Ze hebben geen vast contract, moeten een dure huisvesting betalen en er is geen baanzekerheid. Volgens Moti zal een vergunningsplicht helpen om zo overbewoning tegen te gaan. Daarbij zullen er extra controles komen.

“Ondanks dat Moti de Moelanders die overlast veroorzaken vooral als slachtoffer ziet, wil hij ook de overlast die een deel veroorzaakt voor de omgeving aan gaan pakken. “In bepaalde wijken zie je bijvoorbeeld een concentratie aan Poolse supermarkten”, weet hij. Daarom wordt onderzocht of er een 'wijkgericht vestigingsbeleid voor branches in geprioriteerde wijken' kan komen.”

Moti hoopt ook andere gemeenten te bewegen te zorgen voor huisvesting als ze veel Polen aan het werk hebben. Slechts 22 procent woont en werkt in Rotterdam, de rest werkt elders. “Daarover zijn we in gesprek.”

Frame: verantwoordelijkheidsframe (na 5 keer lezen)

8.5 Samenvatting artikelen De Volkskrant

(53) Gezin nog altijd belangrijkste reden voor immigratie dan asiel -> Peter de Graaf -> 3 juli 2017 (434 woorden)

Het CBS schrijft dat gezinsvorming of -hereniging nog steeds de meest voorkomende reden is om zich in Nederland te vestigen.

“Volgens het bureau lieten twee jaar geleden 52 duizend immigranten zich in Nederland registreren om zich bij een familielid te voegen. Dat is bijna twee keer zoveel als het aantal asielmigranten: 27 duizend. Zelfs het aantal arbeidsmigranten - mensen die hier voor werk komen - lag hoger: 30.500. Het CBS constateert als vierde belangrijke immigratiegroep personen die zich in Nederland voor een studie vestigen: bijna 20 duizend studiemigranten.”

“Bijna negenduizend gezinsmigranten kwamen uit Polen. Van alle gezinsmigranten die in 2015 naar Nederland kwamen, verdiende 47 procent na een jaar zijn of haar eigen brood. In 2015 (toen Polen, Duitsland en het Verenigd Koninkrijk ook al in de top-vijf van herkomstlanden van gezinsmigranten zaten) was dit nog maar 30 procent. Ook opvallend: van gezinsmigranten uit 2005 had 43 procent na tien jaar Nederland weer verlaten.”

Frame: economisch gevolgenframe (na 5 keer lezen)

(28) Polen zijn gewild op de werkvloer, niet in de woonwijk -> Irene de Zwaan -> 4 april 2018 (800 woorden)

Steeds meer Oost-Europese arbeidsmigranten komen lastiger aan een woning. Ze willen heel graag, door de aantrekkelijke economie, maar door krapte op de Nederlandse woningmarkt en strenge maatregelen door gemeenten wordt het lastig. “Tiel, Zuidplas, Zaltbommel en Maasdriel zullen dit jaar nog het aantal Oost-Europeanen in één woning beperken, evenals de Polenhotels.” Zo zullen wijken, met goedkope woningen, leefbaar blijven en zal overlast voorkomen worden.

Er komen namelijk steeds meer klachten van inwoners over geluidsoverlast, parkeeroverlast, rommel en gevoelens van onveiligheid. Volgens Johan van der Craats, Expertisecentrum Flexwerken (EF), doen gemeenten nu te weinig om Oost-Europese arbeidsmigranten te huisvesten. Dit komt doordat de omvang van het probleem niet duidelijk is en er onvoldoende zicht is op hoeveel arbeidsmigranten er in de gemeente verblijven. Zij schrijven zich namelijk niet allemaal in.

Spanning is er ook. Je hoort nog vaak: “die Polen krijgen wel huisvesting, terwijl mijn dochter ook een woning zoekt”, aldus Van der Craats. Omwonenden zijn ook bang voor verloedering, overlast en een onveilige leefomgeving als er arbeidsmigranten op verschillende terreinen worden gehuisvest. “Daarom staan gemeenten niet te springen om in tijden van krapte op de woningmarkt ook nog ruimte te maken voor Oost-Europeanen.”

“Sinds 2012 moeten woningen die aan arbeidsmigranten worden verhuurd voldoen aan strengere eisen voor veiligheid, privacy, sanitair en veiligheid. Maar doordat het aanbod van woningen voor Oost-Europeanen achterblijft, liggen criminele praktijken weer op de loer. Daarom opereren ze op de rand van de wet of eroverheen.”

Frame: verantwoordelijkheidsframe -> conflictframe (5 keer gelezen)

(36) Sorry in Tiel: een briefje in snippers -> Peter de Graaf -> 8 mei 2018 (963 woorden)

“We hebben absoluut niet de intentie om te discrimineren”, zegt eigenaar Harrie Gijsbers van danscafé De Kikker en het belendende café De Tijd aan het horecaplein in Tiel, vlakbij de Waterpoort en het Flipje-museum. ‘Ook Polen zijn hier welkom, maar ze moeten zich verstaanbaar kunnen maken. Onze insteek is de veiligheid in het café, voor iedereen.’”

Polen en Nederlanders begrijpen elkaar niet altijd. Als je elkaar kunt verstaan scheelt dat al de helft. Als iemand de sorry al niet begrijpt kan er zelfs een ruzie ontstaan.

Andere horecaondernemers in Tiel zijn boos en verontwaardigd dat deze horecatent deze regel heeft ingesteld. Andere horecaondernemers zeggen dat bij hen iedereen welkom is.

Het onderscheid maken op basis van nationaliteit of ras is verboden. “Je mag niet zomaar iemand blokkeren bij de ingang, omdat hij de taal niet spreekt. Dat is discriminatie.”

Frame: conflictframe (na 5 keer lezen)

(10) Pool heeft genoeg van bungalow -> Jeroen van Raalte -> 31 mei 2018 (1221 woorden)

Damian Widlans (33) moppert om de schimmel die hij onder zijn bed heeft. In de bungalow woont hij samen met drie lotgenoten. Al elf jaar lang hopt hij van uitzendbaan naar uitzendbaan en wisselt hij dus ook iedere keer van bungalowpark. Af en toe heeft hij een korte vakantie in Polen. Dit geldt niet alleen voor Widlans. Door een krappere woningmarkt veranderen vakantieparken langzaam aan als opvang voor buitenlandse arbeidskrachten.

Van de winter was het bij hem koud en deed de verwarming het slecht. Nu in de zomer is het bloedheet. Voor zijn onderkomen betaalt hij 95 euro per week. Maar het is niet anders, Widlans is afhankelijk van zijn uitzendbureau en daarom woont hij hier nog.

Als je als arbeidsmigrant hier net aankomt lijkt een vakantiehuisje aantrekkelijk, vertelt Magda Chwarscaianek van stichting Berka (belangenvereniging Polen). Het is namelijk moeilijk om een woning te huren op deze markt. Een bungalow huren is dan veel eenvoudiger.

Stichting Berka krijgt veel klachten binnen. De helft van de Polen woont op een vakantiepark. Wel verschilt het per bureau hoe de omstandigheden zijn. Toch zijn sommigen Poolse arbeidsmigranten positief over de woonomstandigheden. Rapport van het Sociaal en Cultureel Planbureau: “Driekwart is (dik) tevreden met zijn woonsituatie, één op de vier heeft een koopwoning en 85 procent een zelfstandige woonruimte. Daartegenover staan de ‘vlottende populaties’, zoals hoogleraar Engbersen ze omschrijft: ‘seizoenarbeiders en baantjeshoppers die telkens maar weer een woning moeten zien te krijgen. Op deze footloose arbeidsmigranten hebben we geen goed zicht, maar we hebben wel rekening met hen te houden’.”

Wanneer zal Widlans niet en zijn volgende verhuizing staat voor de deur. Over een nieuwe baan zit hij niet in wel over een nieuwe stek.

“Ook voor bedrijven die behoefte hebben aan buitenlandse werkrachten is de huisvesting een probleem, zegt Reedijk. “In het Westland, bijvoorbeeld, maken ze zich daar grote zorgen over.” Niet zo verwonderlijk dat gemeenten weleens een oogje toeknippen als arbeidsmigranten dan maar op vakantieparken wonen, ook al botst dat met bestemmingsplannen. Gemeenten hebben een economisch belang.” En niet alleen gemeenten: in een land waar meer bungalowaanbod dan vraag is, pikken sommige vakantieparken graag een graantje mee.”

Het is belangrijk dat vakantieparken niet meer worden gebruikt als buffer voor de acute woningnood voor arbeidsmigranten.

Widlas heeft een nieuwe baan bij de Albert Heijn en woont in een rijtjeshuis, zowaar wel overbevolkt. Maar er is hem beloofd dat hij daar binnenkort vanaf is.

Frame: human interestframe (na 5 keer lezen)

(33) 'Arbeidsmigranten uit Oost-Europa onmisbaar' -> Joost de Vries -> 12 juni 2018 (595 woorden)

“Oost-Europeanen werken in distributiecentra, als vrachtwagenchauffeurs, op het land, in de kassen, in de bouw, aan de lopende band en in de metaalindustrie. Al die mensen vervulden in 2016 bijna een op de twintig banen. Ongeveer de helft van hen was uitzendkracht. Deze migranten droegen ongeveer 11 miljard bij aan het nationaal inkomen van Nederland. Omgerekend is dat 300 euro per Nederlander, volgens het Amsterdamse onderzoeksbureau SEO Economisch Onderzoek.”

“Uitzendbond ABU vroeg aan het onderzoeksbureau om de economische waarde van de migranten in kaart te brengen. In de uitzendbranche kent men de waarde van de Poolse tomatenplukkers en Slowaakse orderpickers. Onder werkgevers staan ze bekend als harde en flexibele werkers. Maar buiten de werkvloer hebben ze een andere reputatie: de samenleving associeert Oost-Europese migranten met overlast en dronkenschap.”

Met dit onderzoek hoopt ABU het imago van de arbeidsmigrant wat op te poetsen. “We hebben deze mensen keihard nodig”, is de boodschap van de uitzendbond.

Frame: economisch gevolgenframe -> verantwoordelijkheidsframe (na 5 keer lezen)

(67) Vast in een web van protocollen -> Mira Sys en Joost de Vries -> 25 mei 2019 (2139 woorden)

Evert vertelt over het UWV. “Het UWV wordt gekenmerkt door processen en afspraken, procedures en regels. Je bent bij ons specialist als je begrijpt hoe de procedure moet verlopen. Dat is geen grap. En achter processen kun je je verschuilen: als het fout gaat, moet je niet bij mij aankomen, want ik heb netjes het proces doorlopen. Dat werkt zo in de hele organisatie, van boven naar onder.”

“Het UWV ligt al maanden onder een vergrootglas door de Polenfraude. Zo ontvingen Poolse arbeidsmigranten WW maar onttrokken ze zich aan de verplichtingen die bij een werkloosheidsuitkering horen. Met het geld vierden ze vervolgens vakantie in Polen.” Sommigen deden zich voor als werkloze WW-klant.

“Er zou beter kunnen worden gehandhaafd met de data, zeggen ook andere UWV'ers. Maar de mogelijkheden van de interne rechercheurs zijn beperkt. Omdat de systemen er niet op zijn ingericht en omdat het niet past binnen de wettelijke taken van het UWV. Gegevens worden in de eerste plaats verwerkt om geld uit te keren en om mensen aan werk te helpen, daarna pas om kwade intenties te achterhalen.”

“Jaarlijks keert het UWV 20 miljard euro uit aan werklozen, zieken, arbeidsongeschikten en arbeidsgehandicapten. Via premies betalen werkgevers dit sociale vangnet voor hun werknemers. “In 2017 verzorgden we uitkeringen voor bijna 1,3 miljoen uitkeringsgerechtigden. Dat deden we volgens de regels en op tijd”, schrijft de dienst op de eigen website. Een groot en kwetsbaar goed. Het kost 1,7 miljard euro aan uitvoeringsbudget om dit vangnet in de lucht te houden.”

Toch is het moeilijk, zij houden zich aan de protocollen terwijl iedereen begrijpt dat zo veel Polen op één adres fraude betekent.

Het UWV gebruikt ict om niets te weten van mensen. Er kan veel worden opgespoord met de data die er zijn. Maar dat gebeurt niet. Evert: "Wat je wilt, is een systeem dat signalen geeft. Dat hebben we gewoon niet."

Frame: verantwoordelijkheidsframe (na 5 keer lezen)

(46) Polen blijven liever thuis werken -> onbekend -> 14 juni 2019 (347 woorden)

"Eerst werden Polen en andere arbeidsmigranten uit Oost-Europa gezien als bedreiging voor Nederlandse werknemers, zij zouden de banen inpikken." Nu dreigt er een ander probleem. "Nu de economie in Oost-Europa flink groeit en de werkloosheid daar lager ligt dan het Europees gemiddelde, zijn de arbeidskrachten hard nodig in eigen land. Er zijn steeds minder drijfveren om voor Poolse, Tsjechische of Bulgaarse arbeidskrachten om naar Nederland te komen. Tussen 2015 en 2018 groeide de regio jaarlijks met gemiddeld 4 procent. In 2018 groeide de economie in Polen het sterkste met 5,1 procent."

"De loonverschillen tussen de landen in het westen van Europa en die in het oosten nemen ook af. Daarnaast kunnen ze in eigen land vaste contracten krijgen, terwijl ze in het westen veelal op flexibele contracten kunnen werken."

Er kunnen in Nederland problemen ontstaan als de migratiestroom opdroogt. Dan is er een groot tekort aan personeel.

Toch zijn er nog wel enkele factoren die de druk kunnen verlichten. "Bij een Brexit vertrekken veel Oost-Europeanen uit het Verenigd Koninkrijk die zich mogelijk in Nederland vestigen. Ook kunnen ondernemers waar mogelijk extra investeren in digitalisering en robotisering, om het effect van het personeelstekort op lange termijn te verzachten", vertelt ABN Amro-econoom Nora Neuteboom.

Frame: economisch gevolgenframe (na 5 keer lezen)

(17) Oost-Europeanen vaker in WW door baanonzekerheid -> Marieke de Ruiter -> 12 februari 2020 (734 woorden)

UWV-medewerker Anita Strockmeijer verklaart in haar proefschrift dat de kwetsbare positie van Oost-Europese arbeidsmigranten op de Nederlandse arbeidsmarkt een reden is waarom zij 2,5 keer vaker een uitkering hebben dan Nederlandse werknemers. De Polenfraude heeft hierin een rol gespeeld. "Poolse arbeidsmigranten zouden met een WW-uitkering op zak 'grote vakantie' vieren in eigen land in plaats van dat ze beschikbaar zijn voor de Nederlandse arbeidsmarkt of in Polen werk te zoeken."

Strockmeijer ontkent de fraude niet, maar de belangrijkste oorzaak voor de hoge instroom van Oost-Europese arbeidsmigranten in de WW: "ze hebben vier keer zoveel kans om hun baan te verliezen als Nederlandse werknemers." Zij hebben een zwakke positie en zijn makkelijk vervangbaar. Daarbij kost het de werkgever weinig moeite om iemand anders in te werken.

Ondanks dat de lonen in Polen hoger zijn geworden is er nog altijd een verschil met Nederland. En in Polen hebben ze juist de goedkopere Oekraïense arbeidsmigranten.

De werkloosheid en instroom in de WW kunnen we beperken. “Werkgevers zouden taalles kunnen stimuleren met een bonus omdat zij belang hebben bij arbeidsmigranten. Een derde blijft namelijk na vijf jaar nog werkzaam in Nederland. De arbeidsmigranten zelf kunnen beter integreren, ze blijven nu veel bij elkaar. Tot slot kunnen UWV en gemeenten ze beter ondersteunen. De integratie heeft namelijk niet echt hun aandacht.”

Frame: verantwoordelijkheidsframe (na 5 keer lezen)

(3) Goedkope Pool kan geen kant meer op -> Malgorzata Bos-Karczewska -> 7 april 2020 (468 woorden)

De coronacrisis raakt ook Poolse uitzendkrachten. Hun positie in Nederland is namelijk eenzijdig economisch gedreven. Werkgevers bekommeren zich enkel over de vraag wie het werk doet als de Poolse arbeidsmigranten er niet meer zijn. Maar niemand denkt na over de gezondheid van de Poolse en andere EU-arbeidsmigranten.

Premier Rutte heeft in een toespraak gezegd dat de tijdelijke noodmaatregel (NOW) is om een fors deel van de loonkosten van werkgevers over te nemen. Dit geldt ook voor uitzendkrachten. Maar de aanvraag moet worden ingediend door een uitzendbureau of werkgever, zullen zij dat doen voor Poolse arbeidskrachten?

Onder Poolse arbeidsmigranten heerst nu veel onzekerheid. Uitzendbureaus regelen de huisvesting maar doen dit niet als ze niet werken. Daarbij hebben ze nu ook veel minder werkplekken. De arbeidsmigranten kunnen door de coronacrisis ook niet naar Polen en velen belanden dakloos op straat.

Arbeidsmigranten moeten blijven doorwerken als ze ziek zijn. Want als ze dat niet doen belanden ze op straat. Daarom verbergen sommigen hun verkoudheid. Polen vrezen voor hun gezondheid en zijn bang voor besmettingen. Het is krom. Terwijl veel Nederlanders thuiszitten, werken de Polen. De ‘goedkope Poolse arbeidsmigranten’ vervullen de cruciale beroepen op dit moment.

Frame: verantwoordelijkheidsframe -> moraliteitsframe (na 5 keer lezen)

(12) Een zieke Pool kan eigenlijk geen kant op -> Peter de Graaf -> 10 april 2020 (1131 woorden)

Mariusz Grymala (50) verblijft in een nonnenklooster waar hij met vijftig andere arbeidsmigranten zit. Volgens artsen heeft hij het coronavirus. Aanvankelijk werd zijn ziekmelding goedgekeurd maar deze week kreeg hij te horen dat hij niet meer ziek zou zijn en aan het werk moest. Anders werd zijn contract beëindigd en moest hij het huis uit. Bart Plaatje, FNV, wordt ingelicht door Grymala en hij belt vervolgens het uitzendbureau. Met resultaat, want hij mag blijven.

De arbeidsmigranten worden nu vergeten lijkt het wel. Ze durven zich niet ziek te melden, kunnen geen afstand houden en zijn bang om hun baan kwijt te raken. Volgens Malgorzata Bos-Karczewska, hoofdredacteur van Polonia.nl is het schandalig hoe uitzendbureaus in deze coronacrisis met arbeidsmigranten omgaan. Het lijkt wel alsof de RIVM-maatregelen niet gelden voor arbeidsmigranten.

Maar het gaat niet altijd goed en er zijn grenzen aan wat mogelijk is. “Het nationale tekort aan huisvesting voor arbeidsmigranten is nu extra zwaar voelbaar”, erkent de ABU-woordvoerder. Legt de coronacrisis niet extra schrijnend bloot waaraan het al jaren schort - goede huisvesting die los staat van uitzendbureau of werkgever? “In een ideale wereld zijn we ook voorstander van een scheiding tussen werk en huisvesting, net zoals de FNV wil. Maar daarvoor is echt veel meer aanbod

in de huisvestingsmarkt nodig. Bij de huidige schaarste op de huurmarkt zouden arbeidsmigranten veel slechter af zijn.”

Frame: human interestframe (na 5 keer lezen)

(20) Alles hier is ‘shit’, maar terug naar Polen is geen optie -> Arnout le Clercq -> 29 juli 2020 (2078 woorden)

De Poolse Kamil (28) kan over zijn slaapplek kort zijn: “everything is shit”. Alles is vies en daarvoor betaalt hij 90 euro per week. Op de verdieping zitten nu twaalf mensen die samen twee douches en twee wc’s delen. De anderhalvemetersamenleving is hier dan ook ver te zoeken.

Bart Plaatje, van FNV, schrikt hiervan. Hij probeert al een paar weken met arbeidsmigranten te praten. Het is moeilijk omdat je lastig contact met ze legt. Minister Koolmees (Sociale Zaken) kijkt met het Aanjaagteam hoe zij de situatie van arbeidsmigranten kunnen verbeteren.

Eric Daniëls is klaar met de negatieve framing rondom huisvesting. Als directeur van ArbeidsMigrantenHuisvesting laat hij weten dat hij als beheerder steeds wordt aangesproken op het feit dat de huisvesting niet goed is. Hij heeft het brandveilig gemaakt, alle kozijnen vervangen, dubbel glas aangebracht en iedere woonlaag is voorzien van een keuken. Deze ruimtes verhuurt hij aan verschillende uitzendbureaus.

Magda (38) en Daniel (32) krijgen te horen dat ze bij een ‘super agency’ terecht komen. Toen ze aankwamen was er geen werk voor hen maar moesten ze wel huur betalen. Hun kamer was een paar vierkante meter en dat kostte zeshonderd euro per maand. Ze raakten in de financiële problemen. Na vijf dagen aandringen mochten ze werken. Maar omdat Daniel ziek was en ging overgeven werd dat gemeld en moesten ze weg. FNV stak hier een stokje voor en nu zoeken ze opnieuw werk zodat ze hun jonge dochter ook kunnen onderhouden.

Frame: human interestframe (na 5 keer lezen)

(48) Ik wil meer zuurstof in de wijk blazen -> Bart Dirks -> 22 augustus 2020 (3854 woorden)

Gemma van Straalen wil nooit weg uit Carnisse. Toch wil ze wel wat dingen kwijt aan burgemeester Ahmed Aboutaleb die voor haar deur staat. Samen met de burgemeester maakt ze een rondje door de wijk. Ze geeft aan waar ze zich aan stoort. Hij geeft aan dat hij daar zeker iets aan wil doen. Iedere vrijdagmiddag richt hij zich namelijk op deze wijk. Waar mogelijk slaat hij spijkers met koppen.

Carnisse scoort slecht in het Wijkprofiel. “In weinig andere buurten van Rotterdam zijn de bewoners zo negatief.” Over inbraken, rommel, vandalisme, openbaar dronkenschap, zwervers en aan het gebrek van sociale samenhang.

Aboutaleb heeft na alle rondgangen nog geen concreet plan. Maar einde van het jaar moet deze er wel zijn om zo meer zuurstof in de wijk te blazen. En dat mag volgens hem best wel wat geld kosten. Ideeën zijn: meer cameratoezicht, meer groen en meer vuilniswagens om de rotzooi weg te halen.

Ook zit er genoeg pijn in de wijk. Zo zijn er huishoudens met torenhoge schulden, gezinnen die illegaal wonen en arbeidsmigranten die in de greep zitten van tussenpersonen. Ook is er een taalbarrière omdat veel bewoners Pools, Bulgaars of een andere Slavische taal spreken. “Officieel gezien mogen gemeente en welzijnswerk alleen in het Nederlands of Engels met elkaar communiceren.”

Maryam Asghari, Eigen Huis Coach van de gemeente, zegt dat verouderde portiekflats populair zijn bij starters op de woningmarkt. Toch komen zij er nog amper tussen. “Aboutaleb fronst zijn wenkbrauwen: Speculeren die beleggers dat de gemeente de huizen gaat opkopen? Of willen ze de Oost-Europese arbeiders uitknijpen? Of hebben ze drugsgeld dat moet worden neergezet?”

Daarna loopt hij naar de Wieringstraat waar hij een kelderbox ziet waar tot voor kort iemand sliep – vermoedelijk een Poolse contractarbeider – die zijn baan was verloren. Hij ziet een matras, papieren tasje van de take away en halve liters Pools bier. Hij vindt het verdrietig en triest.

Vervolgens spreekt hij de Poolse Monika. Zij betaalt 1100 euro voor een driekamerwoning. “Wat kan hij doen? Een verhuurvergunning zou helpen, maar daarvoor moet hij lobbyen bij het kabinet.”

“Arbeidsmigranten zijn loyaal aan hun tussenpersonen maar wantrouwen de gemeente.” Daarom schrijven ze zich niet in bij het bevolkingsregister. Aboutaleb vraagt of het helpt om alle dienstverlening van de gemeente gratis te maken.

Tot slot benoemt Aboutaleb de problemen die hij wil aanpakken. Van zwerfvuil tot versteende straten, van ontbrekend cameratoezicht tot alcoholisme. Hij wil verhuurdersvergunningen gaan proberen op te zetten samen met andere sancties.

Frame: human interestframe -> verantwoordelijkheidsframe (na 5 keer lezen)

(38) Binnen slapen? Dan wel terug naar Polen -> Bart Dirks -> 5 november 2020 (954 woorden)

*Het verhaal begint met een verhaal over een dakloze Poolse arbeidsmigrant.

Oost-European die zich niet inschrijven bij de gemeente worden geweigerd bij de reguliere daklozenopvang. Daarom belanden zij vaak op straat. Maar slapen in parken of portieken mag niet. “Daarom zijn politie, boa’s en gemeenteambtenaren op pad voor een handhavingsactie in Rotterdam-Zuid. Oost-Europese arbeidsmigranten zijn vrij om hier te komen werken, maar ze moeten vertrekken als ze niet in hun eigen levensonderhoud kunnen voorzien. In juni is het dweilen met de kraan open.”

“We krijgen steeds meer signalen van overlast uit Carnisse en andere wijken”, zegt Olga Yildiz, beleidsadviseur bij het Team Risicogroepen van Directie Veiligheid van de gemeente. “Maar met die mensen zelf gaat het ook niet goed, zoals je kunt zien. Ze komen hier om hier te werken. Maar zodra ze hun baan verliezen, zitten ze vaak nog dezelfde avond zonder huisvesting.”

“De boa’s en agenten willen niet alleen streng zijn, maar de buitenslapers ook doorverwijzen naar maatschappelijke hulporganisaties, zoals de Pools-Nederlandse welzijnsorganisatie Barka en de kerkelijke stichting Ontmoeting.”

“De hoop van de gemeente is gevestigd op opvang door kerken en andere maatschappelijke organisaties. Meer tijd kost het om de macht van louche uitzendbureaus annex huisvesters te breken. Vanochtend ontslagen is vanavond je woning kwijt. Dat moeten we ontvlechten.”

De Poolse dakloze krijgt binnenkort geld en gaat dan terug naar Polen, ondanks dat hij geen bankpas en paspoort heeft. Dit betekent dat hij zelf niet kan terugkeren. “Na enig doorvragen geeft hij toe. En ja, hij wil best hulp aannemen van Stichting Ontmoeting.”

Frame: verantwoordelijkheidsframe -> human interestframe (na 5 keer lezen)

(11) Ligt de Poolse super of de eigenaar onder vuur? -> Peter de Graaf -> 12 december 2020 (1318 woorden)

Onlangs zijn er verschillende ontploffingen geweest in Aalsmeer, Beverwijk en Heeswijk-Dinther. Het zijn Koerden uit Irak die Poolse supermarkten runnen.

In Nederland wonen ongeveer 200 duizend (geregistreerde) Polen. Ze zijn dol op hun eigen producten maar ook andere Oost-Europese landen kopen graag Poolse producten. De Koerden zagen een gat in de markt en hebben allemaal Poolse supermarkten opgezet. Mohamad Mahmoud (25) heeft ook een Poolse supermarkt geopend. "Sinds de opening loopt het uitstekend, een gat in de markt."

"De getroffen supermarkteigenaren zeggen geen dreigementen te hebben ontvangen en met niemand ruzie te hebben. Maar ook in dit groeiende segment van de supermarktwereld is de concurrentie groot. Dat kan leiden tot afgunst en conflicten over bijvoorbeeld de vestiging van een nieuwe winkel die (te) dicht bij een andere zou liggen."

Daarnaast hebben andere Poolse supermarkten ook geen vlekkeloos imago. Zo zijn sommige winkels betrappt op de verkoop van gesmokkelde alcohol vanuit het buitenland en illegale sigaretten. Maar ook valse producten of medicijnen worden verkocht.

Frame: conflictframe (na 5 keer lezen)

(8) Poolse arbeider heeft hier andere zorgen dan een coronaprik -> Ashwant Nandram -> 17 mei 2021 (962 woorden)

Michal, de Poolse arbeidsmigrant, heeft net bekend dat hij al zeven jaar in Nederland woont maar nergens staat ingeschreven. Twee vakbondsmedewerkers proberen hem te overtuigen om zich in te schrijven bij de gemeente. Als hij zich zou registreren kan hij terugvallen op de bijstand en wordt hij gevaccineerd.

Hij wijst naar zijn krappe vakantiehuisje waar hij met vijf anderen verblijft als het woord corona wordt genoemd. "Ik ben niet bang voor een griepje", zegt hij. Voor 400 euro per maand huurt hij dit huisje. Hij is orderpicker bij de Albert Heijn. Hij wist niet dat hij zich moest inschrijven in Nederland, daarom heeft hij dat nog niet gedaan. Daarnaast zou hij ook niet weten hoe hij zich in het Nederlands verstaanbaar zou kunnen maken. Toch is wat hij nu doet tegen de regels. Met hem 250 duizend andere migranten. Die – doordat ze zich niet hebben ingeschreven – geen bijstand krijgen als ze hun baan verliezen en niet terecht kunnen bij een daklozenopvang of voedselbank.

En doordat zij niet staan ingeschreven dreigt die groep een inenting tegen corona mis te lopen. En dat is vervelend want arbeidsmigranten zijn een gemakkelijke prooi voor het virus. Hun woon- en werkomstandigheden zijn slecht. Volgens Ashis Brahma (GDD-arts) moet deze groep mensen daarom actief worden benaderd in de vaccinatiecampagne.

Ook Krzysiek Kubas (32) en Marcelina Farber (23) hebben zich nog niet ingeschreven omdat ze niet wisten hoelang ze in Nederland bleven wonen. Ze kennen corona maar al te goed. Farber moest naar een coronahuisje toe waar ze met vier onbekenden in quarantaine moest. Ook haar vriend moest ergens anders in quarantaine.

Het stel heeft al een paar keer op het punt gestaan om de koffers te pakken en elders werk te zoeken. Ze kijken het nog even aan. En dat vaccin? Kubas haalt zijn schouders op. Farber, die zich het gehele gesprek afzijdig heeft gehouden, gaat naast haar vriend staan en slaat een hand om zijn

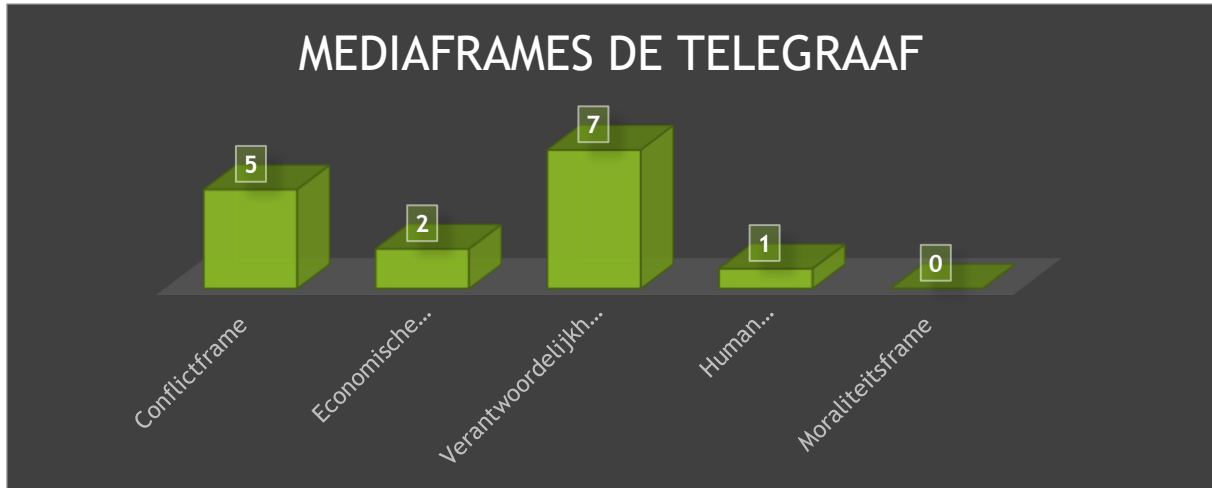
middel. “Als we weer naar Polen gaan, krijgen we wel een prik. Daar rijden ze met busjes naar dorpen toe om te vaccineren. Mijn vriendinnen zijn al gevaccineerd.”

Frame: humaninterestframe (na 5 keer lezen)

8.6 Conclusie mediaframes

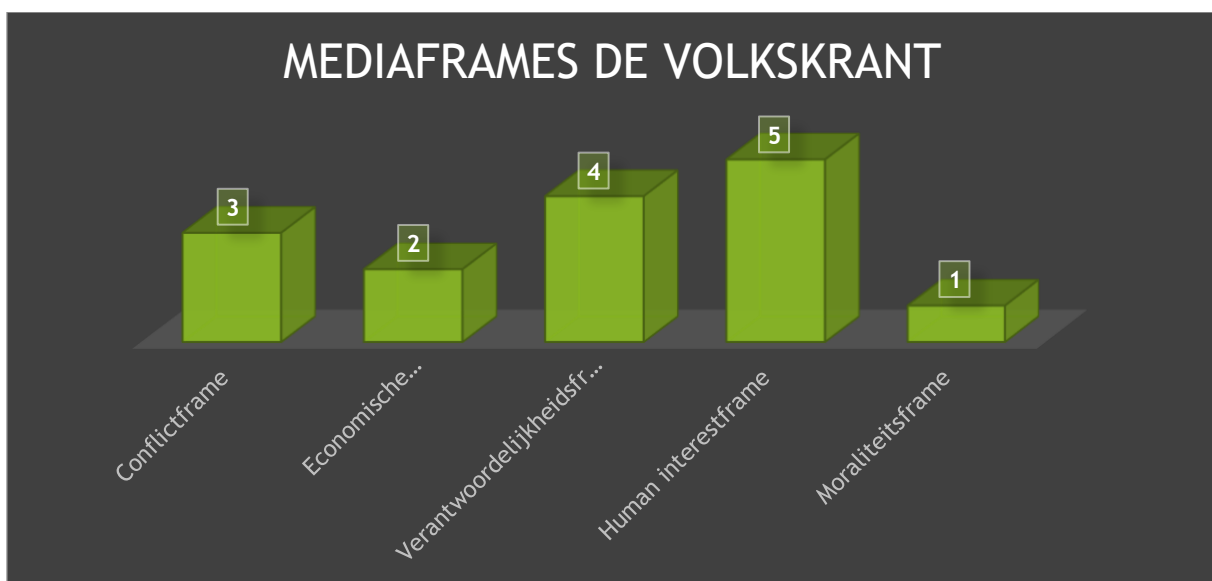
De Telegraaf:

MEDIAFRAMES EERSTE KEER:		MEDIAFRAMES TWEEDE KEER en daarna tot het einde:	
Conflictframe	3	Conflictframe	5
Economische gevolgenframe	2	Economische gevolgenframe	2
Verantwoordelijkheidsframe	6	Verantwoordelijkheidsframe	7
Human interestframe	4	Human interestframe	1
Moraliteitsframe	0	Moraliteitsframe	0

De Volkskrant:

MEDIAFRAMES EERSTE KEER:		MEDIAFRAMES TWEEDE KEER en daarna tot het einde:	
Conflictframe	3	Conflictframe	3
Economische gevolgenframe	2	Economische gevolgenframe	2
Verantwoordelijkheidsframe	5	Verantwoordelijkheidsframe	4
Human interestframe	5	Human interestframe	5
Moraliteitsframe	0	Moraliteitsframe	1

8.7 Originale vragenlijst Semetko en Valkenburg

Onderstaande vragenlijst is vertaald naar het Nederlands voor in het onderzoek.

Attribution of responsibility:

- Does the story suggest that some level of government has the ability to alleviate the problem?
- Does the story suggest that some level of government is responsible for the issue/problem?
- Does the story suggest solution(s) to the problem/issue?
- Does the story suggest that an individual (or group of people in society) is responsible for the issue/problem?
- Does the story suggest that the problem requires urgent action?

Interest frame:

- Does the story provide a human example or “human face” on the issue?
- Does the story employ adjectives or personal vignettes that generate feelings of outrage, empathy, caring, sympathy, or compassion?
- Does the story emphasize how individuals and groups are affected by the issue/problem?
- Does the story go into the private or personal lives of the actors?
- Does the story contain visual information that might generate feelings of outrage, empathy, caring, sympathy, or compassion?

Conflict frame:

- Does the story reflect disagreement between parties/individuals/groups/countries?
- Does one party/individual/group/country reproach another?
- Does the story refer to two sides or to more than two sides of the problem or issue?
- Does the story refer to winners and losers?

Morality frame:

- Does the story contain any moral message?
- Does the story make reference to morality, God, and other religious tenets?
- Does the story offer specific social prescriptions about how to behave?

Consequences frame:

- Is there a mention of financial losses or gains now or in the future?
- Is there a mention of the costs/degree of expense involved?
- Is there a reference to economic consequences of pursuing or not pursuing a course of action?